

Ára 12 fillér (4 lei)

MAGYAR HÍR- LAPOK

T. Nemzeti Múzeumi Könyvtár

Budapest -

* KERESZTÉNY * NAPILAP *

IX. évfolyam, 235 (2519) szám.

Vasárnap

Nagyvárad, 1940 november 3

Az olasz csapatok Janina vidékére érkeztek

Erős természeti akadályokkal kell megküzdeniök.
A görögök kerülnek a közelharcokat

Görögország csak az angol király és Churchill távirataira
támaszkodhatik

Róma (MTI): Az olasz-görög kérdés fejleményei vannak az olasz közvélemény érdeklődésének előterében. A szombati lapok katonai szempontból kiemelik a Stefani irodának azt a jelentését, amely szerint az olasz csapatok előőrsei Janina vidékére érkeztek, továbbá, hogy az olasz csapatok által eddig elfoglalt területen 79 község van, összesen 35.000 lakossal.

A *Messagero* külön tudósítója a görög arcvonalról azt jelenti, hogy az idő az elmúlt napok esőzése után végre kiderült. Az utóbbi napokban az olasz csapatoknak valóban óriási időjárási nehézségekkel kellett megküzdeniök. Az előrenyomulás térdig erő sárban és esőben folyt. Az eső azonban nem akadályozhatta meg az olasz csapatok előrenyomulását, mindenestre megnehezítette. A görög csapatok első sorban természeti akadályokkal védekeznek. Hatalmas sziklákat görgetnek az utakra. A hidakat mindenütt felrobbantják. Egyes területszakaszokat aláaknáznak, máshol pedig hegyi patakokat zúditották a völgyekbe.

Ezeket az útmegszakításokat és természeti akadályokat már régóta rendszeresen elő kellett készíteni. A görögök védekezése egyelőre ezeknek a természeti akadályoknak felhasználásából áll. Meg kell állapítani, hogy a görögök az olaszokkal szemben legjobb csapataikat vetették harcra. A görögök meglehetősen jól lőnek, de mindenütt elkerülik a közelharcokat az olasz csapatokkal és amikor az olaszok közelednek, a görögök visszavonulnak. Kézitusára csak egy-két helyen került a sor és az olasz gyalogság és az alpinok mindenütt elsöpörték a görög védelmet. E csatározások folyamán természetesen az olaszoknak is voltak veszteségeik. Igen jól harcolnak az olasz csapatok oldalán az alban vorkatonák és az önkéntesek is.

Ami a görög kérdés külpolitikai vonatkozásait illeti, ezeket a *Stampa* foglalja össze vezércikkében. A lap — miként az egész olasz sajtó — rámutat arra, hogy a görögök tulajdonképpen elszigetelten állanak a Balkánon és a Földközi-tengeren, mert csakis angol segítségre számíthatnak. Jugoszlávia újból meg erősítette semlegességét. Olaszország és Jugoszlávia kapcsolatai világosak és határozottak. A jugoszlávok jól tudják, hogy Olaszországnak nem célja, hogy megzavarja a vizeket a Balkánon. Ha Görögország betartotta volna a semlegesség határait, az olaszok soha sem lépték volna át Görögország határait. A jugoszláv vezető államférfiak határozott politikai éleslátásról és realizmusról adnak tanúságot. A bolgárok magatartása lehetővé teszi a törököknek, hogy a háborún kívül maradjanak. A török sajtó ugyan a görögöket támogatja, de a török álláspont igen óvatos. Ami Oroszországot illeti, az eseményeket a legtárgyalagosabban kö-

veti. Görögország tehát csakis VI. György és Churchill távirataira támaszkodhatik. Ez a körülmény mindenkit gondolkodóba kell, hogy ejtessen Görögországban.

Oroszország nem küldött katonai repülőgépeket a görögökhöz.

Róma (Stefani): Moszkvai táviratok szerint a Tass Iroda cáfoló közleményt tett közzé a

Izmet Inonu államelnök beszélt a török nemzetgyűlésen

Az Anglia és Görögország iránti barátságot hangoztatta, de kerülte a beavatkozás hangoztatását

Ankara (Német Távirati Iroda): Izmet Inonu államelnök beszédét mondott a török nemzetgyűlésen, amelyben foglalkozott a jelenlegi nemzetközi helyzettel. Kijelentette a többi között, hogy Törökország nem hadviselő államnak tekinti magát, aminek azonban nem szabad megakadályozni a baráti kapcsolatok fenntartását valamennyi országgal.

— Abban a pillanatban, — mondotta, — amikor Anglia súlyos feltételek között léteért küzd, kötelességünk megmondani, hogy Törökországot Angliával egybefűző szövetség szilárd és megingathatatlan.

A törökök zavarok nélkül élték át ezt az időt, mert egységesnek tudták magukat a biztonság és függetlenség eszményében. A török

New York Times angol hírszolgálat által terjesztett ama hírére vonatkozóan, amely szerint Görögország az utóbbi napokban százhusz, illetve százötven katonai repülőgépet kapott Oroszországtól. Felhatalmazták a Tass Irodát annak kijelentésére, hogy az angol hírszolgálatnak ez a híre teljes egészében koholmány és semmiképpen sem felel meg az igazságnak.

Mussolini és Cian. Albániában.

Budapest. A Mai Nap írja: Rómából közlik, hogy Mussolini miniszterelnök rövidesen Albániába utazik. Ciano gróf külügyminiszter csütörtökön már megérkezett Albániába.

Itt említik meg, hogy a Duce elrendelte a *Dopolavoro* mozgalom szervezeteinek polgári mozgósítását. A szervezet tisztviselői tehát a hadi jog rendelkezéseit alatt állanak.

Bukarestből közlik, hogy Németország emberei nagykövete, Papen, csütörtökön este Törökországból jövet Konstanzába érkezett, ahonnan különvonattal továbbutazott Bukarestbe. Papen pénteken reggel repülőgépen utazott tovább Bukarestből Berlin felé.

népnek szilárd szándéka, hogy megvédi a hazát. A török külpolitikát csak az az elv irányíthatja, hogy az ország hatalmas kincsait olyképpen használják ki, hogy a leghatékonyabb és legproduktívabb eredmények érjék el a török nép részére.

Az olasz-görög viszállyal kapcsolatban Görögországot, mint barátunkat és szomszédunkat tekintjük. — mondotta, Inonu — és hangsúlyozta, hogy Törökország szövetségeseinkkel, Angliával együtt készül megvizsgálni az ebből a viszállyból keletkezett helyzetet. Reméli, hogy a vázolt politikai alapelvek továbbra is biztos zálogai lesznek Törökország biztonságának. (MTI.)

Az olaszok körülzárták Janinát. A macedónok fellázdak a görög kormány ellen. Angolelleses tüntetések Athénben Törökország nem segít. Menekülnek az angolok

Rómából jelentik az Esti Újságnak: A *Messagero*nak a görög-alban frontra küldött munkatársa szombat reggel jelenti, hogy az olasz csapatok már elérték és körülzárták Janina városát. Az olasz katonák tehát már csak néhány kilométernyire állanak az egykori albán-görög katártól.

Athénből olyan hírek érkeznek a görög-olasz határra, amelyek szerint Tráciában lázadás tört ki. A macedónok fellázdak a görög kormány ellen és megtagadták az engedelmisséget. Az athéni kormány kénytelen volt a macedónok óriási tömegét az ország belsejébe szállítani. — Több vezért letartóztattak. A macedón körzetekben természetesen a lázadás következtében lehetetlen volt az általános mozgósítást végrehajtani.

Athénben csütörtökön és pénteken több angolelleses tüntetés volt. A háború első óráiban olyan hírek érkeztek, hogy az angolok partra szálltak Szalonikiben és több görög szigeten. — Ezekről később kiderült, hogy nem felelnek meg a valóságnak. Szalonikiben és több más görög tartományban viszont azt a hírt terjesztették, hogy Athénbe érkeztek angol csapatok. E híreket is megcáfolták.

Ugyancsak nagy elkeseredést váltott ki a görög kormány hivatalos bejelentése Törökország segítségére vonatkozóan. A görögök ugyanis

abban bíztak, ha Törökország nem is fog nyíltan abban bíztak, ha Törökország nem is fog nyíltan tan segíteni Görögországot, mégis lehetővé teszi, hogy az angol hajóhad törökországi kikötőket használjon. A pénteken elhangzott hivatalos állásfoglalás most azt bizonyítja, hogy a török-angol tárgyalások erre vonatkozólag eredménytelenül végződtek.

Néhány perccel azelőtt, hogy Inonu elmondta nagy beszédét, amelyben bejelentette Törökország hadviselő magatartásának megőrzését, Wavel tábornok Anglia rendkívüli követével, Smit tábornokkal tanácskozott és a török köztársasági elnök szavait, amely szerint Törökország nem hajlandó sem légi, sem szárazföldi, sem pedig tengeri kikötőt Görögország szövetségesei számára átengedni, tehát az bizonyítja, hogy

Inonu minden tekintetben visszautasította Anglia kérését. Rómában rendkívül jó benyomást keltett a hír és biztosra veszik, hogy a görög-olasz háborút teljes mértékben el lehet szigetelni.

Berlin. (Stefani.) Hír szerint a Szalonikiben lakó és hivatalos állásokat betöltő angolok minden előkészületet megtettek az ország elhagyására. (MTI.)

Gamma
KRYPTONLAMPÁNAK

Gamma
A FÉNYE!

TUNGSRÁM
KRYPTON

Felülvizsgálják a régi adókiivetéseket

Milyen adóilletményeket töröltek?

Nagyvárad. Saját tud. A váradai pénzügyigazgatóságon szorgalmas előkészületek történtek, hogy mielőbb intenzív munkába léphessen az államnak ez a fontos szerve. Beszélgetést folytattunk dr. Vincze János pénzügyi főtanácsossal, aki részletes felvilágosítással szolgált lapunknak a pénzügyigazgatóság jelenlegi és jövőbeni működéséről.

Jelenleg több berendelt nyugdíjas teljesít szolgálatot s rendszeresen folynak a nyugdíjügyek felülvizsgálási munkálatai. Az állások betöltésére vonatkozólag a pénzügyigazgatóságnál egyelőre üresedés nincs.

Bár világos az intézkedés e ez hírdelve is volt, mégis sokan vannak olyanok, akik állandóan kérdezősködnek és zavart okoznak tájékozatlanságukkal az illetmények törlesztésével kapcsolatban. Ezekre vonatkozóan az alábbi értesítéseket szereztük: Nem kell leróni az 1 lejes repülőbélyeg és a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket, valamint a malmok 30 lejes illetékét. Tehát ezeket az adóilletékeket törölték. A törlések nem az egyéneknek való kedvezményt célozzák, hanem azt, hogy bizonyos árcsökkenést idézzenek elő, ami pl. a pékeknel meg is történt. Törölték a munkabéradót is a munkáshelyzet javítása céljából.

Eddig az adózás tekintetében nem volt meg a kívánt egyenlő elbánás. Ha a kirovás esetleg helyesen történt is meg, a végrehajtó szervek módját értették, hogy bizonyos kedvezményben részesítsenek némelyeket. Az ilyen esetek felülvizsgálását rövidesen megkezdte és orvosolni fogja a pénzügyigazgatóság az egyenlőség és igazság szem előtt tartásával.

Fontos tudniok az adófizetőknek azt a rendszert, hogy az adóbehajtószerveknek nincs joguk házaknál pénzeket felvenni. Ezért senki pénzt ne adjon át és ne kínáljon fel az adóvégrehajtónak, hanem teljesítse a fizetést minden esetben az illetékes adóhivatali pénztárnál nyugta ellenében. Az adóügyi hatóságoknak nem áll módjukban haladékot adni, vagy bírságot elengedni. Tartsák hazafias kötelességüknek, különösen a tehetősebbek, hogy adójukat pontos időben rendezzék s így elkerülhetik a szigorú eljárásokat.

A nyugdíjak fizetése rendszeresen folyik, november 4-től. Erre vonatkozóan a városi katonai parancsnokság hírdelményt tett közzé, amely lapunk mai számában meg is jelent.

*****

* A természetes „Ferenc József” keserűvíz régóta kitűnően bevált házi-szer megrogzított székrekedésnél és annak mindenféle következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Öskeresztényt,

aki a **jégszekrényszakmában** kereskedelmi és technikai képzettséggel rendelkezik, vagy alkalmas ezen szakmába beletanulni és egy osztályt önállóan vezetni, jó német nyelvismeret és a kereskedelmi szakmában való jártasság mellett

azonnali belépésre felvesszünk.

Kézzel írott ajánlatokat a fizetési igény megjelölése és életrajz csatolása mellett »Jégszekrény« jeligére a **Központi Hirdető Irodába**, Budapest. IV., Váci utca 1—3 kérünk.

A városi anyakönyvi hivatal hivatalos órái

Az anyakönyvi hivatal értesíti a közönséget, hogy 1940. november 1-étől a délutáni hivatalos órák alatt kizárólag csak születés és haláleset bejelentéseket fogad el.

Minden más ügyben feleket csak délelőtt fogad és intéz el az anyakönyvi hivatal az alábbi munkarend szerint:

Anyakönyvi kivonatok és értesítések megrendelése csak délelőtt 9—1-ig. Az előző napokon rendelt anyakönyvi kivonatok és értesítések kiosztása csak délelőtt 1—2-ig.

Minden más ügy (házasságkötési, áttérési, törvényesítési, stb. ügyek) csak délelőtt 9—12-ig.

Házasságkötési napok: Kedd és csütörtök, kivételes esetben házasságkötések más napokon is tarthatók

Székek minden mennyiségben, vendéglő, kávéház, cukrászda berendezések, sör- és borkimérő pultok, jégszekrények, asztalok, alpacca edénykészlet, sültés tálak nagy választékban **használtak és újak**

Legolcsóbban:

Kalocsay Kálmán

öskeresztény üzletében

Budapest, Népszínház-u. 27. Fecske-u. sarok

A megajánlott szegénysegélyek összegyűjtése

A város népjóléti ügyosztálya felhívja a közönség figyelmét arra, hogy az önként megajánlott havi szegénysegélyek összegyűjtése csak november 6-ika körül kezdődik és hogy a pénzbeszedők arcképes igazolvánnyal vannak ellátva, amit felszólítás nélkül is fel kell mutatni. A fizetett összegek nyugtázására kizárólag nyomtatott és számozott elismervények szolgálnak, amelyeket a felek előtt tép ki a pénzbeszedő a tömbfüzetből és azokat ugyanakkor írja alá. Ezt az eljárást a pénzbeszedők szigorúan be fogják tartani, hogy az idegen részről jövő visszaélések elkerülhetők legyenek. Visszaélésekről már is érkeztek jelentések, nevezetesen ismeretlen egyének jelentkeztek egyeseknél a havi szegénysegélyek beszedése végett, miért is a közönség saját érdekében is legyen óvatos, gyanus egyéneket igazoltasson le és a tettenérteket adja át a legközelebbi rendőrőrszemnek.

OSTENDE KÁVÉHÁZ

Budapest, Rákóczi-ut
Estéknént a világhírű
R a j k ó k

A román kormány elfogadta Gyárfás Elemér javaslatát a magyar-román megbékélés előmozdítására

A bukaresti Orient Rádió az alábbi közleményt adta át:

A budapesti rádióállomás azt állította, hogy Gyárfás Elemér a romániai magyar kisebbség nevében a román kormánynak azt javasolta, hogy vegyes bizottságot létesítsenek a magyar területen maradt románokat és a Romániában maradt magyarokat érdeklő kérdések megoldása végett. A magyar rádióállomás hozzáfűzte, hogy Antonescu elutasította ezt a javaslatot. Ezekkel az állításokkal —

mondja az Orient Rádió — a leghatározottabb cáfolatot szegezzük szembe.

Magyar illetékes körök ebből úgy vélik, hogy Antonescu eredeti elutasító magatartását megváltoztatta és most már semmi akadálya nincs annak, hogy Gyárfás Elemérnek a magyar-román megbékélést célzó javaslata megvalósuljon. Magyarországon érdeklődéssel várják, hogy a jelzett bizottság mikor fog valóban megalakulni.

Pensio

RESIDENCE

BUDAPEST,
V. FALKMIKSA U. 1.
Tel: 117.750   Tel: 126.506

Újabb megbeszélések Franciaország és a tengelyhatalmak között

Német felfogás a franciák háborús kártérítési felelőségéről és az európai együttműködésbe való bevonásukról

Berlin. (MTL) Német politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a tengelyhatalmak és Franciaország között a közeljövőben újabb megbeszélések kerülnek sorra. Berlini politikai körök hangoztatják, hogy Franciaország akarta a háborút és ő is kezdte meg, neki is kell megfizetnie. A békét tehát a tengelyhatalmak kötik meg Franciaországgal, azonban felelőséggel tartoznak Európával ezekben és ezért arra törekednek, hogy Franciaországot is bevonják az európai együttműködésbe. Arról, hogy a tengelyhatalmak és Franciaország között esetleg meginduló tárgyalások mikor és milyen körülmények között mennek végbe, egyelőre nincs semmi hír.

Roosevelt háborút akar Amerika és a tengelyhatalmak között.

Róma. (MTL) A *Giornale d'Italia*-ban írt cikkében *Gayda* felszólítja az amerikai intervencionistákat, mutassanak fel egyetlen olyan bizonyítékot arra nézve, hogy a tengelyhatalmak támadást akarnak előkészíteni Amerika ellen. Ilyent nem tudnak.

Francia rábeszélés az Európa és Amerika közötti béke érdekében

Vichy. (Havas.) *Bonnet* volt külügyminiszter lemondása óta első ízben nyilatkozott ott, mégpedig a *Le Journal* című lapnak, amely szombat reggel közli nyilatkozatát az európai békéről és az Amerikával való összhangról.

Mindenekelőtt utal a háborút megelőző hónapokban kifejtett tevékenységére, hogy mennyire megakartá kimélni Franciaországot a háborútól. Ezután így folytatja:

— Nincs béke, nincs rend Európában Franciaország és Németország megegyezése nélkül. Annak a békének, amelyet Franciaország és Németország egy nap aláír, a két nagy nép együttműködését jelentő békének kell lennie. Ne legyen parancs, amelyet a győztes és az erő segítségével rákényszerít a legyőzöttre.

Ezután Amerika világgazdasági szerepéről ezt mondja:

Meggyőződésem szerint Amerika csak örülhet annak, ha végre összhang jön létre Franciaország és Németország között. Amerika hosszú esztendőkre szóló európai stabilitást, rendet és békét óhajt, miért is a legnagyobb érdeke, hogy megszervezzék Európa létesüljön, amellyel érintkezésbe léphet és együttműködésre juthat, mert az új gazdasági szervezetbe

elenben ezzel szemben Roosevelt politikája tele van olyan elemekkel, amelyek azt mutatják, hogy az elnök politikai és világnézeti harcot akar az Egyesült Államok és a tengelyhatalmak között. Roosevelt nyíltan támogatja az angolokat. Számtalaszor megsértette az amerikai semlegességet és be akar avatkozni olyan európai kérdésekbe, amelyek Amerikát nem érintik.

Francia megnyugtatás Amerikának.

Washington. (Reuter.) A francia nagykövet csütörtökön látogatást tett a külügyminisztériumban és biztosította az Egyesült Államokat, hogy nincs mitől tartania a nyugati fölgömbön lévő francia gyarmatokat érintő fejlemények tekintetében. (MTL)

Amerikai teherhajók Angliának.

Washington. (Reuter.) *Morgenthau* pénzügyminiszter kijelentette, hogy az angol kormány igen sok teherhajót rendelt az Egyesült Államokban. (MTL)

Amerika Európával áll ezekben most. A kontinensek kölcsönös megértése feltétlenül szükséges lesz a jövőben. Ennek megfelelően világgazdasági szervezetet is kell alkotni, amely biztosítja Európának, Amerikának és a világ többi részének az együttműködését. Nehéz feladat lesz, de fokozatosan megvalósítható. (MTL)

Orion-rádiót azoknak ajánlja a kereskedő, akik komoly nagyteljesítményű készüléket keresnek, sulyt helyeznek arra, hogy a külföldvétel kényelmes és egyszerű legyen. Egyenáramhoz, ugyanez, — Orion 155/U jelzéssel univerzális kivitelben is kapható

Szívesen bemutatom otthonában is

Bernáth

csillár és rádió szaküzlet
Szaniszló-u. 1. — Apolló palota

Megérkeztek az új világmárkás magyar rádiók

Philips, Telefunken, Standard, Orion óriási választék.

Bemutaja: **Bodor László**
rádió és műszaki szaküzlete

Szent László-tér 1 sz. — 6 és 12 havi részlet

Bemutaja a **„Musica”**
Rácz Ernő cég, Rákóczi-ut 9

A balkáni szövetség megszűnik.

Belgrad. (MTL): Itteni politikai körökben nagy figyelmet kellett, hogy a török államelnök nem emlékezett meg Jugoszláviáról és Bulgáriáról. Ebben megerősítést látják annak a jugoszláv nézelmek, hogy a balkáni szövetség már hivatalosan is megszűnt létezni és e szövetségből semmiféle kötelezettségek sem terhelik többé Jugoszláviát.

Ha Péstra jön, vásároljon
finom gyapjuszöveteket és
egyébb ruházati cikkeket a
TRIBON RUHÁZATI R.T.-nál
Budapest, VIII. Üllői ut 14.
Köztisztviselőknek
legkedvezőbb folyószámlahitel

Az epebaj speciális gyógyszere

lett a jászkarajenői csodaforrás vize. Az epeutak, a máj, a gyomor betegségei esetén. orvosi tanács és ellenőrzés mellett, 4-6 hetes kúra tartandó a pompás, természetes gyógyszerrel, a Mira glaubersós gyógyvízzel, mely eddig is sok százezer magyar egészségét adta vissza. Kérdezze meg orvosát!

Rendelet, hirdetmények

Rendelet a nagyváradai nyomdák számára

M. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnoksága 3181-1940. kat. közig. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

A Fővezetés 2023-1940. számra elrendelem, hogy az összes nagyváradai nyomdák és sokszorosító üzemek az Erdély felszabadításával foglalkozó összes hirdetményekből és nyomtatványokból 1-1 példányt összegyűjtve, a debreceni református kollégium-könyvtára részére küldjenek meg.

Nagyvárad, 1940. november 1.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Méztermelők cukorigénylése

M. kir. Nagyvárad város katonai parancsnoksága a 4683-1940. kat. közig. szám alatt a következő felhívást adta ki:

Felhívom a méztermelőket, hogy kedvezményes cukor kiutalása iránti kérelmeikkel közvetlenül az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (Budapest, VIII. Csokonai-utca 8. sz.) forduljanak.

Nagyvárad, 1940. október 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Hatósági ellenőrzés alá került a Park-szálloda

M. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnoksága a 3700-1940. kat. közig. szám alatt a következő rendeletet adta ki:

Waiszlovich Emil tulajdonában álló Park-szállodát a további üzletmenet zavartalanosságának biztosítása érdekében hatósági vezetés alá helyezem és hatósági vezetőül Iványi József Jenő nagyváradai (Kórház-utca 47. sz. a.) lakost rendelem ki.

Fenti intézkedésemet szükségessé tette a 60/Föv. kat. közig. 40. VIII. 30. sz. rendelet F) pontjában lefektetett elvek érvényre juttatása és a tulajdonosnak 1940. október hó 21-én tanúsított magatartása, valamint az a körülmény, hogy tulajdonos részéről továbbra is hasonló magatartás gyanúja forog fenn, ami a katonai közigazgatás menetének biztonságát veszélyezteti.

Hatósági vezető havi fizetése 300 pengő, mely tétel tulajdonost terheli.

Erről értesül: 1. Waiszlovich Emil; 2. Iványi József Jenő; 3. M. kir. rendőrkülönítmény. Nagyvárad, 1940. október 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Reggel hat órakor nyitnak a pékek

Nagyvárad város katonai parancsnoksága 3352-1940. kat. közig. sz. alatt a következő rendeletet adta ki:

A pékiparban a korábban megállapított zárórendelet módosításaképpen a reggeli 7 óra nyitási időt 6 órában állapítom meg.

Nagyvárad, 1940. október 30.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

M. kir. Nagyvárad városi katonai parancsnokság.

4593-1940. kat. közig. szám.

Rendelet

Borsi Géza vasúti vendéglős, nagyváradai lakos, a román állategészségügyi törvény vonatkozó rendelkezéseinek hívásával arra köteles, hogy ötezer (5000) lei, azaz Egyszázhatvanhat pengő 66 fillér pénzbüntetést, 8 nap alatt különbeni végrehajtás terhe mellett Nagyvárad város pénztárába befizessen. Elrendelem, hogy jelen rendeletem a „Magyar Lapok” és „Nagyvárad” helyi napilapokban a fentnevezett költségére való közzététel útján a város közönségének tudomására adassék.

Indokok:

A hatósági ellenőrző közegek Borsi Géza vasúti vendéglősnél olyan sertésárukat találtak, amelyeket a vágóhid elkerülésével szabályrendelet-ellenes módon szándékoztak vendéglői üzemében a közfogyasztás céljaira felhasználni.

Egyéni szempontból a tettes anyagi haszonlesésként követte el cselekményét és a törvényes illetékek le nem róvásával a kincstárt és a várost egyaránt megkárosította. A vágóhídi és állategészségügyi illetékek és szabályrendelet szerinti bírság megfizetése tárgyában külön rendeletet adtam ki, amelynek érvényét a jelen rendeletem nem érinti.

A köz szempontjából azonban a tettes cselekménye súlyos merénylet nemcsak a városi, de az utazóközönség egészségének biztonságára ellen is. Nagyon soknak — és ezek között különösen a vasúti állomáson megforduló és az ott lévő vendéglői üzemet igénybevenni kényyszerülő utasoknak az egészsége függ attól, hogy a közfogyasztásra szánt állatok megfeleljenek a törvényileg szabályozott egészségügyi követelményeknek. A hatósági orvosok szakkepzettsége a megnyugtató biztositék annak a veszélynek, hogy a nagyközönség nyugodt lelkiismerettel vehesse igénybe a mindennapi létfenntartáshoz szükséges ételneműeket. Különösen áll ez a vasúti vendéglőkre, ahol a közönségnek nincsen alkalma válogatni az üzemek között, hanem az állomáson lévő vendéglőben kényyszerül étkezni. Azt, aki a nagyközönséget ettől a megnyugtató érzéstől megfosztja és lelkiismeretlenül kiteszi a város közönségét annak a veszélynek, hogy esetleg súlyosabb betegségek áldozatává lehessen a fogyasztók tömege, azt nem minősíthetem a közönség élelmiszerigényei kielégítésére megbízható és alkalmas személynek. Mégis a tettes ipari jogosítványa hatályának felfüggesztésétől az utazóközönség érdekében ezen első esetben eltekintek és a fentebbi pénzbüntetést szabom ki azzal a figyelmeztetéssel, hogy visszaesés esetében szigorubb rendszabályokat fogok alkalmazni.

Nagyvárad, 1940. október hó 31-én.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Belvárosi Filmszínházban

Az első orosz tárgyú izgalmas kémfilm. Gyönyörű operafelvételek

Hotel Sacher

Műsoron kívül: Jancsi a féltékeny bohóc film-zkeccs, JANCSI bohóc személyes felléptével. Ut magyar híradó

MÁRIA TERÉZIA BRANDY
ST. HUBERTUS LIKÖR
KECSKEMÉTI BARACK PÁLINKA

BRAUN
TÉSTVÉREK-RT. ALAPÍTÁSI ÉV: 1839

Budapest VIII., Üllői-ut 60
Kérje mindenütt

Hatósági ellenőrök kinevezése

Nagyvárad város katonai parancsnoksága 4850-1940. kat. közig. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

Tudomására hozom Nagyvárad város közönségének, hogy a „Löblé H. Pt.” Nagyvárad, Mátyás király-ut 6. sz. alatti gyártelephez Vitan Zoltán nagyváradai lakost ideiglenes hatósági ellenőrnek neveztem ki.

Nagyvárad, 1940. október 30.

M. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága 4948-1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A m. kir. honvéd vezérkar főnöke 10.584 eln. Vkf. híp. csop. 1940. sz. rendeletével a „Dréher Haggénmacher Sörgyár Rt.” váradszőlősi vállalatához Pös Zoltán budapesti lakost hatósági vezetőül rendelte ki.

Nagyvárad, 1940. október hó 29.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

Hatósági leltározások

M. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága a 3298-1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Klein Márton tulajdonát képező szálloda, vendéglő és kávéház üzletének hatósági leltározását rendeltem el és annak foganatosításával Dvorzsák Lajos városi tisztviselőt bízam meg.

Felhívom az érdekelteket, hogy a leltározott céggel szemben fennálló magánjogi igényüket a leltározással megbízott tisztviselőnél 8 napon belül jelentsek be.

Nagyvárad, 1940. október 30.

M. kir. Nagyvárad thjf. város katonai parancsnoksága 3946-1940. kat. közig. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A Palace r. t. szálloda, vendéglő és kávéház tulajdonát képező üzletének hatósági leltározását rendeltem el és annak foganatosításával Dvorzsák Lajos városi tisztviselőt bízam meg.

Felhívom az érdekelteket, hogy a leltározott céggel szemben fennálló magánjogi igényüket a leltározással megbízott tisztviselőnél 8 napon belül jelentsek be.

Nagyvárad, 1940. október 30.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok.

PANNONIA

szálloda, étterem és kávéház vezetését átvettem

Céлом a békebeli váradai kávéházi hangulat visszavarázsolása.

Elsőrangu magyar konyha. Szálkanélküli haikülönlegességek

Kitünő borok. Elsőrangu dzsez és cigányzene. Figyelmes kiszolgálás

A nagyérdemü közönség támogatást kéri **Nedelkó János** budapesti vendéglős mester

Takarékoskodni kell a tüzfával

M. kir. nagyvárad katonai parancsnoksága ad 32426—1940. sz. alatt a következő hirdetményt adta ki:

Felhívom Nagyvárad város közönségének figyelmét arra a körülményre, hogy az új hátrók megvonása folytán Nagyvárad város azon közvetlen környékétől, ahonnan eddig tüzfeszükségletét beszerezte, el lett vágva. Ennek tulajdonítható az, hogy Nagyvárad város évi tüzelőanyag ellátásához szükséges mintegy 17 000 vagonnal szemben ezidőszerint 41 000 vagon hiány mutatkozik.

Fentiek figyelembevétele mellett, valamint arra számítva, hogy ezen hiány pótolható nem lesz, felszólítom Nagyvárad város lakosságát a tüzeléssel való legnagyobb mértékű takarékoságra.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok

November 4-én fizetik az állami nyugdíjakat

Felhívom az érdekelt állami nyugdíjasokat, hogy a folyó évi október havára eső nyugdíjaik felvétele végett a kapott sorszámmal együtt a pénzügyigazgatóság főpénztáránál (Rákóczi-ut 29. szám) földszint, az alábbi sorrendben jelentkezzenek:

November 4-én d. e. 8 órától 1 óráig 1—300 számig.

November 5-én délelőtt 8 órától 1 óráig 301—600 számig.

November 6-án délelőtt 8 órától 1 óráig 601—900 számig.

November 7-én délelőtt 8 órától 1 óráig 901-től végig.

Aki az esedékes nyugdíjaik felvétele végett kellő időben nem jelentkezik, annak nyugdíját a hatóság kénytelen lesz az Illetmény Hivatalhoz visszaküldeni.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok

Szabályozzák a burgonya árát

M. kir. nagyvárad városi katonai parancsnoksága 4540—1940. kat. közj. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

A 20040—1940. A. K. rendelet értelmében a burgonyaárak Nagyvárad város részére a következők:

1. Vagontételben: Gül baba 9.95 P q-ként, Ella 8.35, Woltman 7.55, Krüger 7 P q-ként.

Árak ab. Nagyvárad-Velence érkezési állomás értendők.

2. Nagybani árak 3 q felül: Gül baba 10.65, Ella 9.05 P, Woltman 8.25 P, Krüger 7.70 P.

Ha a nagykereskedő a viszonteladó üzletébe szállítva adja el a burgonyát, q-ként további 30 fillért számíthat fel.

3. Kicsinybani árak 3 q alul:
Gül baba 0.13 P, Ella 0.11 P, Woltman 0.10 P, Krüger 0.10 P

Akiknek vagontételben van szüksége burgonyára, forduljon Fráter László főbizományoshoz, Nagyvárad, Rákóczi-ut 6. sz. alatti lakoshoz, vagy pedig közvetlenül a Belföldi Burgonyakereskedelmi Egyesülethez Budapest, V. ker. Vigadó-út 5.

Jelen árak azonnal hatályba lépnek, az áraknak be nem tartása árdragitás s büntetés von maga után.

Árváltozások az Árellenőrzési Országos Kormánybiztosának engedelmével eszközölhetők.

Nagyvárad, 1940. október 31.

Vitéz Rajnay Károly, s. k.
tábornok, városi katonai parancsnok

Papiszabó

Fazekas Sándor
Schlauch-tér 6.

A hány osztály, annyi — szaküzlet!

Női ruha

osztályunkon a modern divathölgyek épúgy megtalálják az exkluzív ruhákat, mint a szerény igényűek. Külön erősségünk: tiszta stílusú magyar ruháink színpompás választéka!

Női kabát és bunda

osztályunk arról híres, hogy a legvakmerőbb modelltáborjainak sem haladják meg a polgári háztartások költségvetését.

Mosó- és selyemosztályunk

zavarbaejtően gazdag választékkal szolgálja a hölgyeknek azt a jelszavát, hogy: szépnek lenni kötelesség. Mintákat díjmentesen küldünk.

Szövetosztályunk

igen sokoldalú. Érthető: úgy a jólétes urak, mint a hölgyek, akár modern, akár konzervatív stílusban öltözködnek: nálunk vásárolnak.

Vászon osztályunk

még mindig roskadásig tömött rak-tárral dicsekedhetik. Asztalnemű, ágynemű, törülközők, egyszóval mindenünk van, ami a háztartáshoz kell.

Kötöttáru osztályunk

ellenállhatatlan szépségű divatujdon-ságaival csábítja azokat, akik a szép pullover, kötöttmellény, sál stb. kultuszának hódolnak.

Női divat osztályunk

habkönnyű kombinék, nadrágok, harisnyák, szellemes fűzők, melltartók, elegáns sálak, övek gallérok és a lényeges apróságok eldoradoja.

Cipőosztályunk

dicséretére mondjuk: aki egyszer nálunk vásárolt, állandó vevőnk lesz. Strapacipőtől a gálacipőig, bakancstól a papucsig a legjobbat adjuk.

Kérkedés nélkül mondjuk: valamennyi eladónk mestere a szakmájának. Talpraesett tanácsaikkal, hozzáértő útbaigazításaikkal igen gyakran jelentős megtakarítást érnek el: vevőnk részére. Egy okkal ismét több, hogy nálunk vásároljon, ha azt akarja, hogy az áru szép is legyen — s ráadásul olcsó legyen!

Úridivat osztályunk

elegáns inggel, divatos nyakkendővel, finom kalappal, zsebkendővel, kesztyűvel, zoknival, sállal egészíti ki az urak eleganciáját.

Gyermekruha osztályunk

csinos leányka és fiúruhákkal, kedves magyar ruháival, iskola ruháival, intézeti felszerelésekkel edesgeti magához nemcsak a szülőket, hanem a jövő vevőit: a gyerekeket is.

Játékosztályunk

is kis barátaink és jövő vevőink birodalma. Elethű harci gépek, vonatok, autók, társasjátékok, babák s ezer más ötletes játék gyönyörködteti az apróságokat.

Porcellán és edény

osztályunk ördögös konyha-gépei, evőeszközei, lábasai megkönnyítik az otthoni munkát, míg a gyönyörű porcellán és üvegkészletek ünnepélyessé varázsolják az étkezést.

Szőnyeg és függöny

osztályunk színpompás szőnyegekkel, légies függönyökkel, álomszép paplanokkal teszi a lakást — otthonná! Kevesebbe kerül ez a passzió, mint gondolja.

Férfiruha osztályunk

különösen kitesz magáért, azzal, hogy tökéletes szabású modern ruháival és kabátjaival abszolút hűen a mo divatját adja. Sok-sok ember köszönheti sikerét, jó megjelését — nekünk.

Többi osztályaink is:

úgy mint kézimunka, rövidárú, bőrönd, retikül, sport, papír, illatszer, óra, biszu, kerámia, csillár, szerszám, kerékpár, cukorka stb. válogatott finom áruval, rendkívül alacsony árakkal azt bizonyítják, hogy áruháznak minden osztálya egy-egy külön szaküzlet!

MAGYAR DIVATCSARNOK

BUDAPEST.. VII., RÁKÓCZI UT 70—76

Ne vegyünk

hamisítványt

mert a

valódi
Lenthéric

ajakruzs

P 2.80, betét P 2.20
+ felár

arcruzs arckrém

zsíros P 2.40, száraz P 2.- nagy tubus P 2.80, nor-
+ felár mál P 1.80. + felár

puder

P 1.20, P 2.20, P 4.-
+ felártoilette és kölnivíz
különböző illatban
ismét kapható**LENTHÉRIC S. A. parfumeur PARIS**

245 RUE SAINT-HONORÉ

Magyarországi vezérképviselete

Horváth Imre

Budapest, XI. Vak Bottyán-u. 3. — Telefon: 257-531

M. kir. Nagyváradi város katonai parancsnoksága.
M. kir. Földmérési felügyelőség.

38/1940. kat. közg. szám.

Arlejtési hirdetmény

M. kir. Földmérési felügyelőség Nagyváradi, Sal Ferenc-utca 2. nyilvános arlejtést hirdet iradási- és fűtésre szükséges 2 vagon I. osztályú búkkház, vagy I. oszt. cser, tölgy vagy gyertyán hasáb tüzfűtésre. Az arlejtésen résztvenni óhajtok az írott és lezárt ajánlatot legkésőbb november hó 6-án délelőtt 10 óráig a földmérési felügyelőséghez (I. emelet, ajtó 18. sz.) nyújták be. Az írott és lezárt ajánlatot egyidejűleg letendő az ajánlati összeg 5%-a óvadék címén, mely óvadék a szállítás odaítélésénél 10%-ra egészítendő ki.

Id. Hivatalvezető:

Ulferth József
m. kir. főmérnök.

Mily fejleményekkel járna a görögországi olasz győzelem?

Irta: Csiszár Béla

Az olasz-görög háború kitörése után a legérdekesebb kérdés kétségkívül nem a hadműveletek ilyen vagy olyan állása s esetleg az érdekelt államok állásfoglalása, hanem az, hogy milyen következményekkel járna, ha Olaszország — amint az teljességgel bizonyosra vehető — megyeri a küzdelmet. Azt ma még nem látni tisztán, hogy Olaszország milyen ponton hajlandó felhagyni a hadműveletekkel és befejezetnek nyilvánítani az ellenségeskedéseket: meglégszik-e a kívánt támaszpontokkal vagy pedig az egész görög területet akarja megszállni. Az bizonyos, hogy a hadműveletek lokalizálására, azaz gyors befejezésére nem lehet számítani. — Olaszországnak, tehát előre láthatólag el kell foglalnia Görögország nagy részét. Ebben az esetben természetesen jóval nagyobb és hevesebb hatalmi helyzet birtokába jutna, mintha csak azokhoz a kívánságaihoz ragaszkodnánk, amelyeket az ellenségeskedések pillanatában ányújtott jegyzékben vagy az ahhoz fűzött pótgjegyzékben körvonalazott. Mindenesetre azonban kézenfekvőbb a megfelelő méretekre szorítkozó olasz követelés, hiszen így is mérhetetlen megerősödését jelentené a Földközi-tenger keleti medencéjében s az egyiptomi hadjárat sikerével egyidejűleg itteni pozíciójának tökéletes kialakulását is magával hozná.

Olaszországra létfontosságú Korfu, Kréta és a közöttük délnyugati irányban elhúzó szigetek birtoka. Az olasz kézben lévő Korfu a korlátlan hatalmat jelentené az Otrantói-szoros déli kijáratánál, a teljes zárlatot az Adriai-tengeren; jelentené másfelől Albánia déli felének zavartalan birtoklását, továbbá — és ez egyike a legjelentősebb megfontolásoknak — Csamuria, azaz az albánlakta görög tartomány felügyeletét s az északi görög tartományok feltétel nélküli ellenőrzését; jelentené végül a Jóni-tenger birtokát is, Lenkasa, Kefallinia és Zakynthos, e három sziget, amely Korfutól délre terül el, az északi és déli Görögország ellenőrzését, a patriszi kikötő egész vidékének szemeltartását foglalja magában. Kréta az Égei-tenger sziklaerődje és előretolt végvára. Aki a sziget, azé ez a gazdag és nagyfontosságú szigetvilág, azonkívül pedig a szaloniki-i öböl. Athén és Pireusz feletti uralom és még egy: annak a világtörténelmi jelentőségű átjáró útnak a tengervidéke, amelyért Oroszország és Törökország, azután Oroszország és Anglia, majd mind a három hatalom századokon keresztül olyan fogsíkkorgató küzdelmet, annyi háborút és véres harcot folytatott, s amelynek az időszerűsége ma még korántsem áldozott le: a Dardanelláké. Kréta azonkívül a Dodekanézisos néven ismert olasz fennhatóság alatt álló szigetsoport vitathatatlan birtokát is magában foglalja. Ime, csak egy rövid átnézet azokról a beláthatatlan jelentőségű fejleményekről, amelyek az olasz győzelmet nyomon követnének.

Az olasz támaszpontú változó görög szigetek és szigetsoportok ezenkívül igen nagy helyzeti előnyt jelentenének Olaszországnak Jugoszláviával, Törökországgal és más, a Földközi-tenger felé gravitáló hatalmakkal kapcsolatban is. Nem szabad elfelejteni, hogy az olasz előnyomulás iránya nemcsak lefelé mutat, hanem kelet felé is. Kelet, azaz Szaloniki irányában, amely Görögországnak egyik legfontosabb kikötője, hiszen Jugoszlávia forgalmát az Égei- és a Földközi-tenger felé erre irányul s erre vezet a görög európai kivitel útja is. A keleti előnyomulásnak olyan értelmezést is adhatunk, hogy Olaszország ezen át akarja megteremtteni az

összeköttetést Bulgáriával és így akarja elzárni a görög-török szárazföldi közlekedést. Vajjon olyan lehetlenségnek látszik, hogy a tengelyhatalmak egyszer odaérjenek a dardanellai szoros vidékére és ők tartásuk ellenőrzés alatt ezt az olyannyira fontos kijáratot? Persze ez a helyzet egyszerűre felvetné egész sereg bonyolult problémát. Így elsősorban a Fekete-tenger országainak szabad közlekedését a Földközi-tengerrel s a Fekete-tengerre bevonulható idegen flották kérdését. Végeredményben Törökország nemcsak harccal eshet el, mint Görögország, hanem záró „hadművelettel” is és, ha a nyugati partjai mentén — Dodekanézisos mintájára — már olasz támaszpontok sorakoznak fel, a Fekete-tenger felől, az európai Törökországi csücskéből, Szíria felől, stb. éppoly könnyen bekeríthető, mint bármely más állam.

Egyáltalán nem állítjuk azt — nevetéses volna —, hogy Olaszországnak vagy Németországnak ez a szándéka, csak célozunk a helyzetváltozás esetleges következményeire. A különböző, érdekelt feleket véve az olasz győzelem körülbelül a következő változásokat hozná magával: Albánia meg-

LANA R.T.

nagykereskedés

Budapest, Deák Ferenc-utca 16

Belföldi és külföldi férfi- és női
gyapjuszövetek és bélésárúk
nagy választékban

nagyobbodnék és hatalmas kisugárzó területe lenne az olasz erőnek a balkáni félszigeten. Görögország megszűnnék az angol politika észak-földközi-tengeri bázisa lenni; Bulgária kétségkívül hozzájutna az égei-tengeri kijáratához, sőt valószínűleg egyéb területi nyereségekben is részesülne; nagy jelentőségű dolog volna ez, mert ezáltal kijutna annyi évi hasztalan küzdelem után a Földközi-tengerre és hatalmpolitikai erőt érvényesíthetné a tengelyhatalmak javára. Jugoszlávia helyzetében látszólag nem hozna változást az olasz győzelem, hiszen a jugoszláv igény annakidején itt eléggé kielégült, Törökországot a változás igen közelről érinti, hiszen az a hatalom, amelytől legjobban tartott, közelérne partjaihoz és már nemcsak elszórt szigetsoport, hanem összefüggő befolyási körzet tartoznék uralma alá. Ezenkívül kétségkívül felvetődnek európai területek sorsa is, amelyet a balkáni hatalmaknak mindeddig nem sikerült felszámolniuk, noha erre a balkáni háborúk során, valamint a világháború után erős törekvések történtek. Helyzetének gyengülése nagy világpolitikai átalakulásokat vonna maga után, de talán éppen ezért véljük az olasz-német erővonalak irányát határozottan a Dardanellák felé, hogy megátolják a gyengülő következtében esetleg fellépő idegen nyomás érvényesülését. Szovjet-Oroszországból élénk figyelemmel tekintenek erre a területre: a görögök és a törökök ezt szinte már annyira, a maguk javára és számlájára könyvelték el, hogy igen kijózanítólag hathatott az a moszkvai utalás, amely a szovjet külpolitika balkáni semlegességét hangoztatta.

Mindenesetre, aki tud olvasni a térképen, az játszva megvonhatja magának a mérleget a bizonyos, vehető olasz győzelem történelmi érvényű következményeiről és példátlan átalakító hatásáról.

Figyelje Halász Imre

szücs üzletét, Nagyváradi, Színház-u. 4

Ahol olcsón és izlésesen beszerezheti szörme
szükségletét. Pontos kiszolgálás.

Legujabb modellek.

Hol lesztek este?
Természetesen a
Spolarich
Kék Duna Étteremben!
(AZ OPERA MELLETT)

POMPÁS ELEGÁNS, DIVATOS VACSORAZÓHELY,
HÍRES KONYHÁJÁVAL ÉS REGGEL 5-ig

Rózsa Béla
MŰZSIKAI! TEL: 1121-3156-122-528

Megkezdődik az Országos Magyar Sajtókamarába való felvétel előkészítő munkája

Felhívás a visszacsatolt erdélyrészi újságírókhoz

A fennálló törvényes intézkedések értelmében újságíró gyakorlatot csak az folytathat, aki tagja az Országos Magyar Sajtókamarának. — Minden újságírónak tehát kérnie kell a Sajtókamarába való felvételét.

Az Országos Magyar Sajtókamara 1947-1940. számú megbízása folytán felhívom az érdekelt újságírókat, hogy felvételi kéréseiket az alább ismertetett uton, november 15-ig terjesszék be.

A Máramaros, Szatmár, Szilágy és Bihar vármegyék területén működő újságírók egyenesen hozzám, alább megadott címre, a többi erdélyrészi újságírók pedig a kolozsvári Újságíró Egyesület címén Végh József kollégának (cím: Ellenzék szerkesztősége, Kolozsvár) küldik be a felvételi kéréseiket. A felvételi kérés céljaira törvényes nyomtatott ívek szolgálnak, amelyek újranyomtatás nélkül szerkeszthetők be. A felvételi kéréshez csatolni kell az alábbi iratokat:

1. Születési anyakönyvi kivonat, illetőleg keresztlevél és házimásolata.
2. Allampolgársági bizonyítvány (10 évnél nem régebbi keletű).
3. Erkölcsei bizonyítvány (fél évnél nem régebbi keletű).
4. Iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.
5. Állandó munkaviszonyt és járandóságokat igazoló munkaadó bizonyítvány.
6. Lakásbizonylat.
7. Az esetleges vallásváltoztatás igazolása.
8. Az 1939. IV. t. c. 2. §-ának fennforgása esetén ennek igazolása.
9. Házasságlevél.
10. Felesége születési anyakönyvi kivonata.
11. Felesége esetleges vallásváltoztatásának igazolása.
12. Atyja születési anyakönyvi kivonata (keresztlevele) és házimásolata.
13. Anyja születési anyakönyvi kivonata (keresztlevele) és házimásolata.
14. Atyai nagyszülők keresztlevelei.
15. Anyai nagyszülők keresztlevelei.
16. Ha nem időszakos lap szerkesztője vagy állandó munkaviszonyban álló munkatársa, az illetékes királyi ügyészség igazolása, hogy a lap megelőző félévben legalább négyszer megjelent. (9580-1938. M. E. sz. rendelet 2. §)

Minden érdeklődés vagy nyomtatvány-kérés ügyben szívesen szolgálok felvilágosítással a következő címre küldött levelekre: Újságíró Otthon, Nagyvárad. A levél borítékán kérem annak külön megjelölését, hogy kamarai felvétel ügyben iródott; a következő megjelöléssel: Sajtó Kamará-ügyben.

Arvay Árpád,
országgyűlési képviselő.

Megnyílt!

Megnyílt!

NAGYARI CIPŐBOLT

Kossuth Lajos utca 5

Minden igénynek megfelelő cipők

kitűnő minőségben
olcsón!

Pályázat

A kézdiszentléleki (Háromszék vm.) római katolikus Egyháztanács a kántortanítói állásra pályázatot hirdet.

Javadalom: 1. Lakás a szükséges melléképületekkel és kerttel együtt. 2. 8 hold kánonika. 3. 200 kal. ősz és 200 kal. tavasz. 4. 215 pengő oapora. 5. 7 öl búkk tűzifa ellenértéke pénzben. 6. Stóla. Segédkántori állás megszerzése esetén az 1/3 javadalom a segédkántoré.

Segédkántori állás megszerzése esetén az egyharmad javadalom a segédkántoré.

Köteleességei: Kántortanítói köteleességek végzése szabályzat szerint. Dalárda és egyesületek vezetése a plébános utasítása szerint.

Pályázatok november 16-ig a plébániahivatalhoz benyújtandók. November 17-én d. e. a pályázók saját költségükön, kántorpróbán megjelenni tartoznak.

A törv. védj.

Eternit

azbesztcement-gyártmányok:

tetőfedőpala, nagylemez, cső

mindenütt fényesen beváltak!

Díjmentes árajánlattal és egyéb felvilágosítással készségesen szolgál

Eternit Művek Hatschek Lajos

Budapest, V., Berliini-tér 5.

Tábortüzek lángja mellett felcsendül a hősi ének...

Az elmúlt napokban magyar honvédek dalától hangzottak a Nagyvárad környéki községek: Csátár, Hegyközüljak, Hegyközpályi, Hegyközszáldobágy, Fugyi, Kisújfalu, Fugyivásárhely. A nagyváradi gyalogzászlóalj századi tertei be gyakorlataik alkalmával az éppen útbacsó falvakba, hogy szemtől-szembe láthassák és megismerhessék azok lakosságát. Nem új keletű ténykedés ez a zászlóaljnál, hiszen ott lenn a nagy magyar rónaságon is ugyanezt cselekedték vándorlásuk idején, soria felkeresték volt a minden magyar község föterén ott díszelő hősök emlékművét, hogy leróják kegyelmeiket azoknak a dicső elődöknek, akik legdrágább kincsüket, az életüket áldozták fel a haza oltárán. Ezekben a hírvai községekben sehol nem találtunk most emlékművet. Nem azért, mintha ez a föld nem szülte volna a névtelen hősök sokaságát, hanem azért, mert az itt felállított emlékművek is csak a magyar dicsőséget hirdették volna.

Nem kívánom részletesen, községenként leírni honvédeink fogadtatását, mert egyrészt igen terjedelmes volna, másrészt pedig olyan egyformán lelkes volt mindenütt, amilyenben a bevonuláson kívül még nem volt részük.

Mindenütt megjelent a falu egész lakossága és örömkönnyeektől csillogó szemekkel kezüket imára kulcsolva hallgatták a műsoros tábortüzek megnyitó számának a „Magyar Hírszekegy”-nek felcsendülő akkordjait. Ezek után az egyes századok parancsnokai köszöntötték a lelkes közönséget, elismeréssel adózva az itteni lakosságnak. Az ittélő magyarság 22 évi zsarnokság alatt is töretlenül megőrizte nyelvét, népi és faji jellegét, ez újabb bizonyítéka több mint ezeréves nemzetünk halhatatlanságának, amelyet évszázadokon át pusztíthatott a tatár, a török, zsarnokoskodhatott fölötté idegen érzelmű uralkodók egész sora, reá szakadhatott a négyéves világháború és az azt követő összeomlás minden pokla, egy szegényteljes trianoni gaztett. — Ezek után is önérzetes büszkeséggel és meg nem alkuvó daccal hirdetjük, hogy a Magyarok Istene kegyelméből feltartóztatlanul haladunk azon az úton, amelyet dicső nagy királyunk: Szent István részünkre kitűzött. Ez a nemzet, mely ezer éven át volt védőbástyája a nyugati kultúrának, civilizációnak, ma újra ott áll történelmi elhivatottságának magaslátán, amelyet utolsó szál és utolsó csepp végig kész is betölteni.

A parancsnokok szívből jövő, keresetlen szavai szünni nem akaró lelkesedést váltottak ki a megjelentekből és hosszasan éltették az ország Kor-

mányzóját, a baráti nagyhatalmakat és azok vezetőit.

Az ezután következő örökszép kurucnóták elővarázsolták a régmúlt idők kobzosait, regőseit, akik ünnepek alkalmával őseink vezéreinek udvarában és a halhatatlan hősök táboraiban pengették meg lantjaikat, fújták meg tárogatóikat, tábortüzek lángjai mellett dicsőítve nagy őseink hőstetteit.

Hazafias szavakat, tréfás jeleneteket, majd a katonanóták kifogyhatatlan sora tettek változatossá és felejthetelenné ezeket az estéket, úgy a megjelent közönség, mint a résztvevő honvédeink részére. Az egyszerű földművelő és munkásemberekből rekrutálódó előadók nemcsak nagy sikert arattak, de őszinte csodálkozást is keltettek a hallgatóságban s produkcióik nem egy rögtönzött tábortűz, de egy színvonalas előadás keretébe illeltek.

Búcsúzóul a parancsnokok köszönetüket fejezték ki a megjelent nagyszámú közönségnek, hangsúlyozva, hogy megannyibbaddott hazánk egyetlen fia sem feledkezék meg arról, hogy örömiünk még nem teljes és nem lehet teljes mindaddig, amíg nem tettünk eleget kötelességünknek, amíg magyar testvéreink százezrei véreznek és pusztulnak idegen uralom alatt. Az ezután elkövetkező honmentésnek már az eddig visszatért részek lakóinak bevonásával kell megtörténnie és abból a megnövekedett nemzet minden tagjának ki kell vennie részét. Amíg a kedvező pillanat el nem érkezik, dolgozzon mindenki odaadással, önzetlenül a szebb jövő biztos reményében, s ha majd elhangzik a parancs, egy emberként álljunk fegyverbe. Legyen mindenki magyarnak szent meggyőződése, hogy Szent István birodalmát nem lehet megcsónkítani, mert hatalma a múlt szenvedéseiben, népének nagy és szent értékeiben gyökerezik és nincs az a földi erő, mely le tudná győzni és meg tudná törni!

A tábortüzek befejezéseként, a fellekesült közönség bevonásával, felhangzott a fohász: Isten ildí meg a magyart... mert megbűnhődte már e nép a múltat és jövőndőt!

Alapítva: 1836 — Centenárium: 1936

Kossuch János

Budapest IX. Vamház körút 5. Telefon 387-141
Üveg-, porcellán- és tűzállandóanyagok. Disztárgyak, üveg- és porcellánkészletek. Alkali üveggyárának budapesti főlerakata.
Védjegy: „Magyar Kristály”. ABC tag

DOMBAY PENSIÓ

Budapest, V, Zoltán-u. 16

Az ország általánosan ismert és közkedvelt pensiója.

A legtökéletesebb komfortot nyújtja.

Konyhája elsőrangu. Mérsékelt árak.

Tel. 191-372:

EMKE

szálloda és kávéház vezetését átvettük.

Minden igyekezetünk odairányul, hogy a nagyközönség igényeit teljes mértékben kielégítsük. Izletes meleg vacsora, színház után is. — Szíves pártfogást kérnek

Bornemisza Béla és Beke Béla

Erdély magyar munkássága válaszol a Conti utcának

Egy letűnt világ téves eszmehirdetői még próbálkoznak, még próbálják megtevesztetni a magyar munkást, akinek kinyílt a szeme, szétnézett és látta, mi történt körülötte 22 év alatt s a cselekvés mezejére lépett és félretereli az útból azt, akinek nincs joga ehhez a röghöz, melyet meg kell becsülni s a rajta élő magyarokat magyarrá kell kovácsolni!

Mi most nem először és mindég nyílt magyarsággal jelentjük ki: elég volt a conti-utcai lélekmergezésből, elég volt azokból, akik szajtépo demagógiával támadják a saját lábán, nemzeti úton járó erdélyi munkástársadalmat.

Igenis mi bízunk a magunk erejében! Tudjuk mit jelentett két évtized alatt a conti-utcai iskolában kitanult 40—60 évesek „eredményes munkája, amit a saját zsebükre, de az erdélyi magyar munkásság bőrére végeztek. Ha kommunistának bélyegezték minket, mert a törvényes úton szaktudásunk után emberséges megélhetést követeltünk, nem kellett ehhez román állambiztonsági szerv, mert a helyegző a conti-utcai iskola pedellusainál volt 1920-tól 1923-ig voltunk a Conti-utca megbélyegzettjei s mikor tudatára öbrendtünk ennek, akkor már beverték a magyar munkásosztályt az erdélyi magyarság testébe ék gyanánt. Nekünk fájt, de fájt az egész erdélyi magyarságnak, hogy idegen kútmérgezők eszközeinek használták a verejtékező magyar munkást.

Síratnak minket, 30 éveseket a Conti-utcában, hogy eltéveldtünk, mert tudatlanok vagyunk, „szenvedést nem ismerünk, hiszen a világégés alatt az utca porában játszottunk...“ Itt állunk meg... Mi ne ismerünk a szenvedést? Könyvezünk... Igen. Tíz évesek voltunk, mikor apánk, testvéreink eltűntek, elesetek, elvéreztek a világégésben. Az anya három-négy gyermekével éjjel egyszál ingben, meztláb menekült a magyar szenvedések útján, hogy majd télvíz idején ismét hóban, fagyban, ruhátlanul járja végig visszafelé ezt az erdélyi hálváriát. Jött az 1918. és 1920-as év, „a börszűnerek, a nemzetközi értékes elemek“ felszínre kerülése. Minden hordó tetején a conti-utcai iskola növendékei handa-bandázta. Az eredmény: Magyarország kirablása, megcsönkítése és a magyar munkáslelkek megfertőzése volt. A szenvedések végtelen sora csak ezután következett el reánk. Vándorbot a kézben, végig rójuk az egész Balkánt; előbb még boldogulunk, de később szálla leszünk mindenki szemében, mint ázsiai barbárok, jött-mentek, sehonaiak. De dolgozunk. Tízemeletes blockhauseolikal ostromoljuk az eget és az igazságtalanságokra, lekiacsinylésre csak egy-egy elnyomott sóhaj a válaszuk.

Katonai szolgálatot is teljesítettünk de később már ott sem felelünk meg, csak gödröt ásunk és drótsövényt húzunk. Zavaros meleg lé az ebédünk, korbács a simogatónk... de ne folytassuk. A conti-utcaiak sokszor lemosolyogják a szegletes arcú mongol fajzatot, tehetik; nem élnek sorsközösségben velük; a kisebbségi munkás sirján híznak ők is.

Most végre a bécsi döntés pontot tett mind ezekre. Hazajött több ezer vándorbotos magyar szakmunkás, kik anyagilag teljesen leszegenyedtek, de magyarságukban felöbrendtek, meggazdagodtak. Most már nem mehet így tovább.

Mi az osztályharcból ezután már nem kérünk. Jöjjön a minden magyarok egymástmegértése. Ve-

gyék tudomásul azok, akik a maguk erejében bíznak, hogy mi 22 éven át bízunk vártunk saját erőnkben. Ennek az eredménye is a nemzeti felszabadulás és ebben az erőben bízva minden nehézséget, akadályt le akarunk rázni magunkról. Egyik fő célunk a Conti-utca teljes felszámolása lesz.

Mert nem akarunk még egyszer a nemzetbomlasztó demagógoknak áldozatul esni. Most nem igérünk semmit, de azt tudjuk, hogy 1940-ben a magyar munkásság fegyvermezei sorainak melyik úton kell járnia. Nekünk igenis van meggyőződésünk, amelyet lélekhalászők semmiféle demagógiával befolyásolni nem tudnak, érvényesítését megakadályozni pedig még kevésbé. Mi már megtanultunk jó magyaroknak lenni és megmaradni.

Az a fiatal magyar munkásnemzedék, amely a Felvidéken, Kárpátalján és Erdélyben más lenegőben nőtt fel, mint az anyaországbeliek, igenis megtalálta a maga és a nemzet célkitűzéseire vezető utat, legyőzi az eléje tornyosuló akadályokat, mert ehhez van erős meggyőződése, ereje és hite. Ezért félt és sirat bennünket a Conti-utca. Azért utasítok vissza mindenféle próbálkozást, minden válótanságot, amely a „Népszava“ hasábjairól Erdély felé nyújtogatja csápjait.

Szabó János
kőműves.

EMERGÉ

gumi textil hajtószíj

gyárakban, malmokban, üzemekben zavartalan munkát biztosít! Megrendelhető

Várnai Aurélnál

Nagyvárad, Hitler Adolf-utca 23
Telefon 13-88

Meghalt Urmánczy Nándor

Urmánczy Nándor, az Ereklýs Országzászlómozgalom megalakítója, volt országgyűlési képviselő és az irredenta mozgalmak vezetője, hetvenkét éves korában meghalt.

Zászlók,

lobogók, miseruha- és zászlósejtmek, pa-zomántok, rojtok stb. legolcsóbb beszerzési torrása

Oberbauer A. Utóda

Magyarország legrégebbi temolomberendező és zászlókészítő vállalata

Budapest, IV. Váci-utca 41. sz.

Alapítási év 1863. Tel. At. 83-3-44.

77 éves cég.

Árainkat leszállítottuk!

Deutsch Posztóáruház

Tisztagyapjú divatszövetek minden kivételben

Nagyvárad, Kossuth Lajos-ucca 4. sz.

Ne sirjatok székely édesanyák!

Fönt a székely havasokon lehullott a hó. Szél zúgatja a fenyveseket s lengeti a magyar lobogót a Kárpátok bércein. Lesüvölt a falvakba is és megzörgeti az ablakokat: Itt a tél!... A tél!... Aj, milyen lesz ez az ideai tél! Küzdelmesen nehez. A székelyben ugyan pirosan ég a magyar tavasz örömtüze, de a 22 év óta verejtékes, fekete székely kenyér bizony nem vált kalácsná, a gond pedig sok családban megnőtt.

Meg ám, mert a bécsi döntés hazakényszerítette azokat a székelyeket, akik azelőtt Brassóban, Bukarestben, vagy távolabbi román vidékeken keresték szűkös kenyérüket. Hazajöttek hát a székely leányok is! Boldogan, mert igazán „haza“jöttek. Es mégis szorongó szívvel, mert tudják jól, ha ők nem kereshetnek, itthon még kisebb lesz a karéj kenyér és még görnyedtebb az öregek válla...

El, el kell menniök ismét. Szolgálni, keresni. Hová?

Soknak Pest felé réved a tekintete. Ott csak akad hely, munka! Nagyváros, főváros! És sok székely anyának csak kicsordul a könnye, ha magzatiának mennie kell egy darab szűkös kenyér után!...

Ne sirjatok székely édesanyák! Nem mennek a lányaitok messze, messze tőletek! Van itt nektek egy Anyátok, aki megérti a ti szívetek keserű aggodását. Ez az anya az Erdélyi Katolikus Nőszövetség. Ki is adta már a jelzőt: ...amíg székely leányainknak itt, Erdélyben helyeket tudunk szolgálatra biztosítani, addig nem engedjük őket Pestre!... Most ugyanis sok magyar család telepszik meg a visszacsatolt erdélyi területen, talán náluk is akad hely a székely leányok részére. Vagy ha náluk nem, hát másoknál. Hűséges, jó szolgáló mindig kell. S a székely leánynak nincsen párja!

Minden nagyobb erdélyi városban lesz egy hely, ahol azok a családok, akik székely szolgálót akarnak, bejelenthetik ezen igényüket s a Nőszövetség központja azután értesíti majd a leányokat.

Itt nálunk, Nagyváradon Scholz Klára egyházközségi nővérnél, Pray György-utca 2. szám alatt jelentkezhetnek a székely leányt kérő háziasszonyok.

Valódi keleti

perzsaszőnyeget

és egyéb hasonló szőnyeget

vennék

(Nagyobb mennyiségben is)

Ajánlatokat lehetőleg méret, minőség és ár-megjelöléssel „Diszkrét“ jellegre Leopold Cornéi hirdetőirodába.

Budape t, Terezkörút 3. kérek.

Alapítási év 1888.

Leitner Márton és Fiai

Dús választék textil- és divatcikkekben. Az ország legkiválóbb gyártmányai képviselve — Pamut-, gyapjú- és selyemárak — **Legolcsóbb szabott árak**

Telefon: 24-15

Gumiesz mák és sarcipők érkeztek a „NORMA“ cipőüzletbe (Rákóczi ut 2)

Eladási árak:

Férfi sarcipő: P 9.50

Női „ „ 8.82

Csizma „ „ 21.11

MIT AKARNAK AZ ERDÉLYIEK

Irta: ÁRVAY ÁRPÁD, országgyűlési képviselő*

Közel kétheti távollét után végre otthon is tölthetem néhány napot. Ezalatt alkalmam volt körülnézni házunk táján és pedig nemcsak szűkebb hazámban, a Királyhágómelléken, hanem Erdély fővárosában, Kolozsváron is. Sokfajta emberrel beszélgettem. Arisztokratával, pappal, munkással, munkanélküli nincstelelennel, gazdával, kereskedővel, iparossal s polgárral. Legelső benyomásom az volt, hogy a visszacsatolt részek lakossága még most, hetek múlva, a magyar honvédség dicső bevonulása után is ünnepnap hangulatban él.

Ez az ünnepi hangulat meglátszik az arcokon, kicseng a beszélgetésekből. A nagy megváltás lelki hatása bámulatos módon foglyául tartja az embereket, ami nem is csodálatos, hisz huszonegy és fél éven keresztül ezen a területen néha még ember-számba se vették a magyart. Az emberek egészen megváltoztak. Új, eddig ismeretlen képességek, tervek és akarások nyílnak ki bennük és az ember úgy érzi, hogy hova-tovább új Erdélyben jár, amely a régivel össze sem hasonlítható. Kemény, kétvértizedes küzdelemben megedzett emberek lelki virágai nyílnak itt most ki e z a különös pompa a leg-összintébb, tudatalatti hála a Gondviselés iránt, amely visszaadta ennek a földnek a szabadságát.

Az ünneplő erdélyi lelkek horizontján azonban gondok is felhőznek. Ez letagadhatatlan tény. Az élet halad a maga útján és természetes követelőzéseit önámítással elhallgatni nem lehet. Ha eddig voltak erdélyi kérdések, amelyek odalent és idefent Budapesten egyaránt sok gondot okoztak, úgy ma is éppen ilyen nyomasztó tehetetlenségként jelentkezik az erdélyi probléma. *Ime, végre huszonkét éves várakozás után itt vagyunk s kell velünk valamit csinálni!*

Ez volna a mottója mindannak, amit az erdély-részi ember e pillanatban önmagáról az anyaország színe előtt elmondhat. Nem kér egyebet, csak egy kevés, vele való, okos törődést. A többi majd elvégzi ő saját maga odahaza úgy, amint saját erejéből s minden külső segítség nélkül egy egyszerű szerkesztővel összefaragja, összeállítja lakóházát az erdélyi hegyek széljára tetején, vagy lakályosabb völgyeiben.

Ebből a beköszöntőből viszont három nagyon egyszerű, de mégis döntő erejű kívánság folyik: *munka, kenyér és békeség...*

Az erdélyi ember mindenekelőtt dolgozni akar. Hisz annyi minden tennivalója volna saját házatáján és nagyobb vonalakban az ország javáért is. Annnyit pihentette kényszeredetten izmos, munkára edzett karjait, hogy most már megállás nélkül éjtnapot egybefogva tudna dolgozni. Meg kell neki adni erre a lehetőséget, mert busásan meg szolgálja azt a kiesi jótétet, amit a munkához való jut-

Polgár Pensió minden comfort.
Díéta
BUDAPEST IV., Petőfi Sándor-u. 6. — Telefon

tatás jelent. A román „uraktól” alig-alig vagy egyáltalán nem kapott munkát és ha kapott, abból se volt sok haszon. Most, hogy hazatért, legdolgosabb fia lesz az országnak, mert lelke az alapsajátossága az építésiakarás, amit divatszóval így fejeznek ki: *építőszellem.*

A *mindennapi kenyér* kérdése is nagy gondot okoz az erdélyi embernek. Ez ugyanis nemcsak annyit jelent számára, hogy mindennapra legyen mivel megtölteni gyomrát, hanem még inkább annyit, hogy visszatérhessen minden vonalon arra az emberi létezésre, amelyet hagyományaira támaszkodó múltja, veleszületett különleges képességei és a jövőben mérhetetlenül sokat használni akarása méltán megkövetel. A kenyér-probléma nála tehát olyan átfogó valami, ami nem a *koldustársaság szárazkenyerét, hanem az emberi élet méltányos és korszerű igényességét* jelenti.

Az erdélyi és kapcsolatos részek kenyeréről ilyen

Árvay Árpád alábbi cikkét pár nappal ezelőtt a budapesti Nemzeti Újság közölte. A cikknek több fővárosi lapban (így a „Magyar Kurír”, „8 Órai Újság”, „Népszava” és „Magyar-ság” címűekben) is visszhangja támadt, s ebből folyólag a pártok erdélyi behatolásának kérdése esetleg további nyilvános megvitatásra kerül. Erre való tekintettel is időszerűnek látjuk, hogy a cikket lapunk közönségével is megismertessük. Szerkesztőség.

értelmezésben kell gondolkozni és gondoskodni. Máskülönb minden jóakarát, minden atyai gondoskodás meddő lesz és céltalan.

Harmadik éppen ilyen emberi kérése Erdélynek: a *békesség*. Az a bizonyos erdélyi szellem, amelyről mostanában ismét olyan sokat beszélnek, legelső és mulaszthatatlan követelményként hordja magában az alkotáshoz és megélhetéshez alapfeltétlenségként szükséges békességet. Erdély egész történelme nem a harc önmagáért való keresése, hanem éppen ellenkezőleg a harcok és az ezekkel járó megpróbáltatások ügyeskedő kikerülése, az egyensúly minden irányban való fenntartása és a jobb emberi létezés szülő, művészetek és tudományok ápolására alkalmas talajt munkáló békességért való küzdelem volt. Gyakran nem sikerült ezt biztosítani a legnagyobb erőfeszítések és áldozathozatalok ellenére sem, de olyankor sem adta fel soha a reményt arra, hogy a sok rossz után végre elkövetkezik az alkotómunka békés korszaka is.

Erdély most ugyanebben, a mondhatni történelmi lelkiállapotban él. Békességet kíván, de ezért a békéért küzdelemre is kész, amint se béke, se háború nem lágyította el soha harci készségét. Jobban szeretné azonban, ha félre kellene tennie végre a mokányos nekigyürközést és minden energiáját megviseelt házatája rendbehozására fordíthatná.

Szerények ezek a kívánságok és könnyen méltányolhatók. De viszont éppen annyira határozottak is. Erdélyben kiesi és nagy ember, szegény és gazdag kívánsága a köztük levő egyéb nézetkülö-

BUDAPEST

világhírű gyógyfürdőbe erdélyi testvéreinket szeretettel várjuk. Olcsó téli átalánykurák. Felvilágosítást ad a

Gyógyhelyi Bizottság
Budapest, Vigadó-ter 3

Újrendszerű keresztény hitelszövetkezet van alakulóban

November hó folyamán újrendszerű hitelszövetkezet fog megalakulni a fővárosban. A mozgalom a keresztény textilkereskedők köréből indult ki a megvalósulás felé. Ertekezletet tartottak, amelyen vitéz Pogány Miklós, a Kammer textilgyár igazgatója ismertette az előmunkálatokat és azokat a lépéseket, amelyek a Magyar Kereskedők Országos Hitelszövetkezetének felállítása érdekében történtek és amelyek az egész magyar közgazdasági életre nagy kihatással bíró szervezetet vannak hivatva életrekelteni.

— Hét-nyolcmillió pengő tőkével működő szövetkezet alapításáról van szó, — mondotta beszámolójában Pogány igazgató — amely senkinek egyéni érdekeit nem fogja szolgálni, mert kizárólag a keresztény kereskedelem meg erősítését és hitelképességének fejlesztését fogja előmozdítani. A mozgalom célkitűzéseit illetékes helyeken is rokonszenvvel fogadták és kilátásba helyezték támogatását.

— Az alapítás híre Kaposvárról, Pécsről és Debrecenből sok érdeklődés érkezett az alapítókhoz és igen sokan helyezték kilátásba belépési szándékukat. A hitelszövetkezet *nemcsak a textilszakma közgazdasági érdekeit fogja szolgálni, hanem az egészséges kereskedői gondolatot kívánja továbbfejleszteni és így egyetlen kereskedői célokat szolgál.* Minden

Hungária drótfonat

Kérjen

díjtan arány-zéket!

Erdély régi szállítója
HAIDEKKER SÁNDOR
Budapest, VI., Andrassy-ut 21/42

ségeken felül feltétlenül megegyezik abban, hogy amilyen megengedhetetlen testvérelenségek tekintene az erdélyi visszacsatolt részek érdekeinek az anyaország részéről való elhanyagolását, épp annyira nem kér abból sem, hogy bárki és bármely oldalról agyontámogassa. Az erdélyi ember szeret a saját lábán járni, ruganyos izmai, egy szá, vékony botocska segítségével lendítik fel hegyek, bércek ormaira s a mankót azoknak hagyja, akiket az Isten nem áldott meg hasonló ruganyossággal és szívóssággal.

De mindenekelőtt az az erdély-részi nép kívánsága, hogy a napi politikát mennél tovább tartsák távol tőle. Nem akar belebonyolódni azokba a labirintusokba, melyeknek a járatait még nem ismeri és sokáig nem is kívánja megismerni. Erdélyben mindig voltak, vannak most is és lesznek a jövőben is ember és ember közt ellentétek. Mégis minden ellentét fölött, mindig, amikor arra szükség volt, átfogó jelenségként mutatkozott meg az életparancs: *magyar ügyben s Erdély nagy dolgaiban nincsen alkul!* Ez a gondolat egységet parancsolt mindig, amikor az erdélyi magyarnak és székelynek egységet kellett mutatnia.

Igy, ebben a ezellemben szeretnők mi megőrizni Erdélyt továbbra is. Ez azonban csak úgy lehetséges, ha úgy vesznek bennünket, amilyenek vagyunk. Sebesült, de edzett lelkű magyaroknak, akik hamar talpra fogunk állni. Csak ne kérjenek s ne várjanak tőlünk soha semmi mást cserében azért a segítségért, amit talpraállításunkhoz kapunk, mint becsületet, magyar gondolkodást, hűséges lelket minden igaz ügy iránt s tettezzétséget minden esetben, amikor az ország ezt tőlünk várja.

Mind ezt pedig üzenjük azoknak a pártembereknek, akik már is elindultak erdélyszerte politikai háztűznözébe. Ne siessenek ezek az urak. Várják meg, amíg sebeink begyógyulnak és napi gondjainkból legalább részben mentesülten, a politikai kérdések felé is fordíthatjuk figyelmünket. Mindaddig a tapogatózó csapok kibocsátása erkölcstelen és csak az oly szükséges lelki harmónia kialakulását késlelteti.

keresztény kereskedő résztvehet a mozgalomban, sőt kívánatos is, hogy mielőbb jelentsek be csatlakozásukat.

Rövidesen fel fogják Budapesten állítani a szervező irodát, amely tevékenységét ki fogja terjeszteni az egész országra. Ismertette Pogány igazgató a hitelszövetkezet teljesen új rendszerét is az ugynevezett szavatossági alapot. Az alapító és az üzletrészesek, továbbá a hiteligenylok az ugynevezett szavatossági alapha is teljesítenek majd fizetéseket és így *ellen-súlyozni fogják a hitelezéssel járó esetleges kockázatokat.* Ez az alap az önszegélyezésnek egészséges és természetes formájával fogja megoldani az esetleges veszteségeket.

Ezután *Sternád István* kormányfőtanácsos, hitelszövetkezeti vezérigazgató jelentette be a mozgalomhoz való csatlakozását és vállalta, Pogány Miklós igazgatóval együtt a szervezés irányítását. Együtt fogják elkészíteni az új szövetkezet alapszabályait és pedig igen sürgősen, hogy az alakuló közgyűlés még *november hónap folyamán megtartható legyen.*

Üskutatás és nemesség
leszármazás, előnév, címer megállapítása és igazolása tárgyában forduljon a **HERALDIKA nemességi irodához,** Budapest, IV. Gróf Károlyi-ucca 14.
Telefon: 381-199, 184-644.

Olcsó magán és bérházak,

Eladó ingatlanát kérem bejelenteni!

Szilágyi Dezső-utca 3. - „Bafiso” eszerpkályhakerak

Telefon: 17-76.

házhelyek, szőlők és földbirtokok elköltözés miatt sűrűn eladó. — Minden eladó ingatlant nyilvántartok! Minden igényt kielégítek!

Horváth

ingatlaniroda

Telefon: 17-76

Igaz mese egy magyar lóról

Kézdivásárhely. Nagy sürgés-forgás van mostanság a vásárhelyi barompiacra. Azonban nem vásárosok, nem bellérek és löcsiszárok tanyáznak itt ezúttal, hanem hazatérő katonalovak, csupacsont, csupabőr, kiéhezett sárgák, szürkék, megfakult szőrű feketék és kisézgett hátú pejek vannak a korlátokhoz kötve, hogy ott várják be a faluról bejövő gazdákat.

Márciusban, augusztusban egy éve múlt, hogy ezek a lovak betáncoltak a falukról a kézdivásárhelyi barompiacra s akkor még úgy néztek ki, ahogy a székely mondja: — mint az agyag. Két lábra áhaskodtak a sorozó „urak” előtt, kitépték a fékszárat a türelmetlenül utánuk kapkodó román katonák kezéből és olyan galoppot vágtak, hogy rengett a föld.

Ma? Majdnem jeldülnek, ha valaki hozzájuk ér és olyan mohón kapnak a sajnálkozó magyar katonáktól kapott széna után, mintha napok, talán hetek óta nem ettek volna semmit.

A téren, a kétszáz ló körül egy szakasz katona fojlatoskodik. Etetik, itatják, simogatják és biztatják őket és egy fehér hajú tiszthelyettes vizsgálja, ellenőrzi a patuszamokat.

— Sok a baj ezekkel a számokkal kérem, — panaszkodik a tiszthelyettes a gazdáknak és kefével takarítja az elhanyagolt körmököt, azonban sok esetben még így se lehet egészen pontosan megállapítani a község, vagy megye számát s a gazdák bizonytalanokodva kerülgetik az állatokat.

— Nem mernék megesküdni, de a feje és a bal hátsó lába éppen olyan, amilyen az enyéme volt, — mondogatja az egyik gazda és nem meri elkötni a gebévé vált lovat.

— Tegyük egy próbát, — indítványozza a katona és előáll a tervével. Azt mondja, vigyük el a lovat. Ő is elmegy vele s majd megállapítja, hogy tényleg odaváló-e az állat.

Az ember kap az ajánlaton, a tiszthelyettes úr félre vonul, a honvéd feszesen kihúzza magát, tiszteleg és indul a gazdával és a szomorú lóval a város felé.

Már egészen kivirradt, a felhők mögül kikacsint a nap is, a térre pedig vagy kétszáz ember gyűlt be mindenki türelmetlenül keres, kutat, hogy bár egyetlen ismertető jelt fel tud-e fedezni a hazatért lovakon.

Türelmetlenül, idegesek és igazán bámulatos a katonák nyugodt udvariassága, ahogy szolgálatkészen végig mutogatják az összes állatokat.

A tiszthelyettes úrnak azonban valami aggály lehet, mert végigjárva a sorokat, gyorsan számol, összehasonlít és látom, hogy kérdőre vonja az ügyeltest.

A katonák is számolják a lovakat, nézik a jegyzéket, de azután ismét újrakezdek az egészet.

— Nincs?

— Nincs...

— De hát ez éjjel, amikor érkeztek, akkor pontosan megvolt a létszám? Az nem lehet, hogy

egy is hiányozzon. Jöjjenek ide, akik hozták. Hamar.

A katonák sietve mennek, a tér egyik kénálból előkerítik a „civil” lókísérőket és megkezdődik a számonkérés.

— Hány ló volt? Mennyit ír a kísérőjegyzék? Mikor érkeztek? Miért nem adták számszerűen át? — Vallat a tiszthelyettes és a lókísérő homlokán kigyöngyözik az izzadság.

— Pontosán kétszáz volt kérem. Este tizenegykor érkezünk és két ember egész éjjel őrködött, egész addig, amíg ide tetszett jönni.

— Jöjjön velem barátom és számolja meg. Én még csak egyetlen egyet adtam ki, de azonkívül még egy hiányzik.

— Az nem lehet...

— De így van. Tehát egy ló...

— Vitéz őrmester úr, — szól közbe egy asszony, aki csak most érkezett a városból s mert nem ismeri a rangfokozatot, meg is fogja a tiszthelyettes karját, hogy el ne menjen.

— Azonnal jövök kérem. Azonnal...

— De ne tessék elmenni. Én a lócedulát hoztam. Egy sárga ló...

— Igen, igen. Van itt sárga is elég. Jövök és azután kiválogatjuk.

— De ezt nem kell válogatni... Ez már otthon van az istállóban, kérem...

A tiszthelyettes megáll és rábámul az asszonyra.

— Hogy tetszett mondani? A ló már otthon van? És mikor került haza?

— Az éjjel. Mi éjjelkor vettük észre, hogy nye-

rit a kapu előtt s a patájával rúgja a kicsi kaput.

Az emberek is kíváncsiak lesznek, egész gyűrűbe vonják az asszonyt, aki könnyes szemmel, elcsukló hangon beszél tovább — a gyermek, a fiacskám hallotta meg s felébresztette az apját.

— Édesapám, a sárga hazajött.

— Eredj, ne beszélj, álmotál, — nyugtatta az apja, mert mi nem hittük, hogy él a sárga, hiszen másfél éve elvitték s azóta hírt sem hallottuk soha. De igaz volt. Élt. Hazajött s amikor az uram kinyitotta a kaput, csak éppen hogy meg nem csókolta a ló. A fejével megtaszítja a gyermeket is, aztán beszaladt az istállóba és oda állott a társa mellé. Tiszthelyettes úr, érdemes megnézni. Tessék hozzáink jönni s meglátja. Az a két ló azóta folyton csókolja egymást...

Az asszony sír, körül a székelyek is dörzsölgetik a szemüket és a tömegben átfurakodva, örömtől kipirult arccal jön a katona is jelentkezni, aki a másik lovat a reggel elvitte.

— Tiszthelyettes úrnak alázatosan jelentem, a ló tényleg odaváló. Elengedtem a kapuban és egyenesen bement az istállóba.

— Jól van fiam, jól van, de ez a mű tudományunk már semmi. Hallgasd meg, hogy mit csinált egy szökött ló az éjjel.

— Mondja el még egyszer, — nógatják a székelyek az asszonyt, aki mintha a mesebeli táltos paripáról beszélne, olyan áhitattal mondja el újra a sárga esetét.

És a nagy gyermekkel olyan figyelemmel csüngenek a szavain, mint valamikor 40—50 évvel ezelőtt az édesanyjuk meséjén.

— Magyar ló az... Hazatart. Mondogatják és a csupacsont gebéket sorra simogatják.

— Látják. Ezért tart haza még az állat is. Ezért. Mert érzi, hogy itt szeretik, gondoskodnak róla, — magyarázza Zoltán tiszthelyettes úr és neki is kicsordul egy könnyesepp a szeméből.

Földi István.

Csak azok pecsételtessék le személyazonosságuk igazolványukat, akik utazni akarnak

A rendőrőrszobákban történik a lakosság bejelentése

Nagyvárad. Saját tud. Napok óta százával tolong Nagyvárad lakossága a rendőrségi bejelentő hivatal előtt, közöttük valószínűleg igen sokan olyanok, akik ezt jelenleg elkerülhetnék. A személyazonossági igazolványok lepecsételésével kapcsolatban dr. Tóth Lajos rendőrtanácsos, a bejelentő hivatal vezetője munkatársunk előtt az alábbiakat jelentette ki:

Nem lesz új személyazonossági igazolvány

— Azt a rendelkezést, hogy a személyazonossági igazolványokat le kellene pecsételtetni, teljesen tévesen értelmezte a közönség nagy része. Elképzelhetetlen, hogy ilyen nagy tömegben utaznának naponta az anyaországba. Nem győzöm hangsúlyozni, hogy csakis azok pecsételtessék le a régi igazolványukat, akiknek kérvény, nyugdíjúgy, vagy ehhez hasonló ügyekben ittlakásukat kell bizonyítaniuk. Valamint azoknak, akik utazni akarnak. Akik nem utaznak jelenleg, semmi szükségük sincs a lepecsételésre. Ezek csak önmaguknak és nekünk okoznak felesleges fáradságot. Értsék meg, hogy nálunk ilyen rendszert személyazonossági igazolvány nem létezik, ilyet nem is adunk ki.

Kiknek kell mostan bejelenteni lakásukat?

— Most kaptuk kézhez a be- és kijelentőlapok nyomtatványait. — Ezeknek kiállítását a napokban fogja kezdetét venni, de nem olyan formában, ahogy ezelőtt történt, amikor ezrével tolongott a közönség — s ezt az állapotot továbbra is meg akarja honosítani. — mint a jelenlegi példa is bizonyítja. A bejelentéseket a városi lakosok a lakásukhoz legközelebb álló rendőrőrszobákban kell megtenni, egyelőre azoknak, akik

augusztus 20 óta költöztek a városba, vagy azóta változtattak lakást. Másnak nem kell bejelentésre jelentkezni s ebből senkinek kellemetlensége nem lesz. A tömeges jelentkezés idejét hirdetményben fogom közölni. Információt a rendőrőrszobában bárki kaphat, felesleges idefáradni a közönségnek.

Az ittlakási a bejelentőlap szelvénye fogja igazolni.

— Magyarországon a lakásbejelentés a bejelentő lap szelvénye igazolja. Személyazonosságot igazoló iratot vagy könyvet a lakosság részére nem fogunk adni, mert — ismétlem — nálunk ez a rendszer ismeretlen. — Személyazonosságot anyakönyvi kivonattal vagy ehhez hasonló hivatalos irattal bárki igazolhat. Ha lesznek is bizonyos speciális jellegű igazolvány kiadások, ezek a jelekről tájékoztatni fogom a közönséget.

— Szűnjön meg a multból maradt rendszer-telenség és celtalan ácsorás, kezdjük meg a rendes polgári életet, tartsa magát a közönség a bürokratia pontos szövegéhez s ne zavarja meg meglepetésül a rendőrség munkáját csak azért — mint erről több esetben meggyőződtem, — hogy magyar pecsét és aláírás legyen a régi személyazonossági igazolványon.

FERENC JÓZSEF
KESERÜVIZ

Merano szálloda

BUDAPEST IV., Bécsi-utca 2.

Központi fűtés. Hideg-meleg tolyóvia.
Pensiórendszer. Igen mérsékelt
árak. Olcsó havi bérlet.

A legkellemebb családi
ház a Belváros szívében

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30 P, félévre
15 P, egy óra 2.50 Pengő
Egyes szám ára 10 fillér

Telefon: 12-27.
Postatakarékpénztári csekkzámlánk
száma: 72.301.

Időjárás

Mérsékelt szél. Sok helyen köd, eső, az ezer
méternél magasabb hegyeken havazás. A hőmér-
séklet kissé emelkedik.

NOVEMBER 4-ÉN ÜL ÖSSZE A VÁRA-
DI ORSZÁGZÁSZLÓAVATÁS ELŐKÉSZÍTŐ
BIZOTTSÁGA. Nagyvárad. Saját tud. A vá-
radi országzászló felavatásának ügyében meg-
indultak az előkészítési munkálatok és hétfőn
délután 5 órára összehívták az előkészítő bizott-
ság tagjait. Az ülésen — melyet a városháza
kistanácsstermében tartanak, — a Bihariak
Szövetsége részéről kiküldött budapesti tagok
is részt fognak venni.

Halálozás. Lőrincz Andrásné szül. Forma-
nek Rozália, Lőrincz András építómester neje
október hó 31-én rövid szenvedés után elhunyt.
Temetése folyó hó 2-án délután 3 órakor volt a
Rulikovszky-temető kápolnájából. Engesztelő
szentmise folyó hó 5-én kedden a Szent László-
templomban reggel 9 órakor lesz.

November 9, szombat este 9 órakor

Nagy Izabella és Palló Imre

diszhangverseny

az utolsó évek legnagyobb társadalmi
és művészi eseménye.

Olcsó koncert helyárrakkal!

Jegyek elővételben a színház pénztáránál

Az elmúlt héten, nyolcnapos misszió volt a
déli római katolikus egyházközségben. A misszió
nagy átalakító munkáját teljes sikerrel P. Lu-
kács Mansvét végezte.

VISSZAHELYEZTEK ÁLLÁSÁBA RÁCZ
SÁNDOR VÁROSI FŐLEVELTÁRNOKOT.
Nagyvárad. Saját tud. Mint értesülünk, Rácz
Sándor volt városi főlevéltárnokot vitéz Raj-
nay Károly tábornok megbízta a levéltár veze-
tésével. Az ismert városi főbiztosviselő annakide-
jén nem tett esküt a románoknak s emiatt men-
eszítették állásából. Most aztán erkölcsi elég-
tételül kérte és kapta meg visszahelyezését.

Szabó János főrend a Felsőház ipari bizotti-
ságában. Nagyvárad. Saját tud. Szabó János
főrendet, a nagyvárad ipari munkásság felsőházi
képviselőjét szép kitüntetés érte. A Felsőház leg-
utóbbi ülésén beválasztották a felsőházi ipari bi-
zottságba, ahol kétszázötvenöt lelkes szöszölője
lesz az erdélyi iparosság érdekeinek.

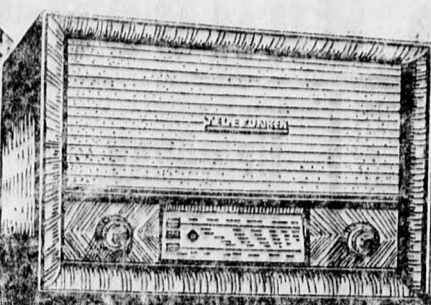
A Nemzeti Munkaközpont közleményei. A
Nemzeti Munkaközpont nagyvárad titkársága
felhívja a nagyvárad üzleti, mint vágó legénye-
ket, hogy vasárnap délután 5 órakor a Munkás-
otthonban, értekezleten jelenjenek meg. — A
Nemzeti Munkaközpont nagyvárad titkársága
közli, hogy a helybeli Lechner-féle szőrmegyar-
ral folytatott tárgyalások eredményeképpen a
munkabéreket ideiglenesen rendezték. — Az ITO
textilgyár munkásai hétfőn, november hó 4-én
megkezdik a munkát rendes mederben, mert az
üzem megfelelő mennyiségű üzemanyagot kapott,
a munkabérek 10—20 százalékkal lettek fel-
emelve.

Apollo Filmszínházban
Legszébb magyar film!

Páger Antal, Komár Julia, Erdélyi
Mici, Dénes Gy. ragyogó alakítása

A miniszter barátja

A legújabb világhírű, legújabb eseményekkel

3
3 **gazanjó**
kisszuper
TELEFUNKEN
341v

TELEFUNKEN MINŐSÉGET JELENT!

Bemutatja a **„MUSICA”** Rácz Ernő cég,
Rákóczi-ut 9.

Megérkeztek az új világmárkás magyar rádiók

Philips, Telefunken, Standard, Orion óriási választék.

Bemutatja: **Bodor László rádió és műszaki szaküzlete**
Szent László-tér 1 szám. — 6 és 12 havi részlet.

A nagyvárad Irgalmas Nővérek átvették a
déli központi kórház betegeknek ápolását, ami megye-
szerte és valláskülönbőség nélkül nagy örömet
keltett.

**2. Budapesti Központi Általános Tej-
csarnok R.-T.** (Alaptőke 3.000.000 pengő, —
1.000.000 pengő), mint az ország legrégebb és leg-
nagyobb városi tejellátó üzemé üzletkört kiterjesz-
teni kívánja Erdély visszacsatolt részeire. *Vásárol*
minden mennyiségben: tejet, tejszínt, vaj, caseint
stb. egyes tételekben, időszerűségekre és éves kötésre.
Műszerez tejgyűjtést, berendez tejszarnokokat és
szaktanácsokat ad. Címe: Budapest, VII., Rotten-
biller-utca 31. Telefon: 228—453. Távirati cím:
Közte. Budapest, Interurbán telefon: 425—324.

**A nagyvárad állami kereskedelmi leánykö-
zépiskola új igazgatója.** A Zrínyi Ilona Kereske-
delmi Leányközpontoké október 28-án érkezett
meg a vallás- és közoktatásügyi miniszter által
áthelyezett H a s z n o s Imre kereskedelmi közép-
iskolai igazgató. Hétfőn, 28-án délelőtt fogadta
vitéz Rajnay Károly tábornok, városparancs-
nok, akinek bemutatta megbízólevelét. Az új
igazgató a visszacsatolt felvidéki területsávon
1938-ban Szencen szervezte meg a Pozsonyból ki-
maradni kényszerült tanulók részére a felső ke-
reskedelmi-iskolát és a kétéves kereskedelmi
szaktanfolyamot, majd Érsekújvárott 1939. szeptem-
berében az állami fiú kereskedelmi közép-
iskolát, végül 1940. szeptemberében az állami két-
éves kereskedelmi fiú szaktanfolyamot.

Szalárd községben az országos állat- és kira-
kodó vásárt november 6-án, szerdán tartják meg.

Tovább emelkednek az árak Romániában.
Bukarestből jelentik: A román kormány számos
intézkedése ellenére egyre tovább emelkednek az
árak Romániában. Amíg az élelmiszer árak a
háború első évében 33 százalékkal emelkedtek, —
szeptemberben már 50 százalékkal voltak mag-
sabbak, mint egy évvel ezelőtt, tehát egy hónap
leforgása alatt újabb 17 százalékos áremelkedés
volt tapasztalható. Egy kilogramm sertésus 1939
szeptemberében 29 leibe, az idén pedig már 48
leibe került. Az elsőrendű sertésus ára egy év
alatt 47.50 leiről 70 leire szökött fel. A háj ára 54
leiről 80-ra, a sonka ára 140-ról kétszázra emel-
kedett. A vaj ára kilogrammonként 94 leiről 200
leire, a hagyma ára három leiről hét leire ug-
rott. Október első felében még gyorsabb tempo-
ban fokozódik a drágulás, a vaj ára már 260 lei-
re emelkedett, a hagyma pedig 7 lei helyett már
13 leibe kerül.

Jó forgalmu

hentesüzlet

berendezéssel eladó. **Barátky**
Gyár-utca 31

BURA SÁNDOR HAZAJÖTT. *Ki ne is-
merné Váradon Bura Sándor, a világ első ci-
gányprimásának nevét. Pénteken Bura Sándor
hajajött Váradra, hogy ismét a Körös partján
tölthessen három napot. Azonban itthon sem
pihen. Szombaton és vasárnap az Újságíró Ot-
thonban játszik és reméli, hogy igen sok régi,
kedves ismerősét látja viszont. Ez a viszont-
látás lesz neki a legszebb ajándék és egyben
pihenés.*

Temetések. Kovács Lajosné Egyedi Eszter
61 éves korában váratlanul meghalt. Temetése
szombaton délután volt. — Lőrincz Andrásné
Tomanek Róza 61 éves korában meghalt. Teme-
tése tegnap délután volt. (Erdélyi „Concordia”).

Koszorúmegváltás. Csémi Béláné halála al-
kalmával koszorúmegváltás címén Marxer Antal-
né a Szeretet Egyesület szegényeinek 5 pengőt
adományozott.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindenkinek, akik felejtethetetlen drága
jó anyánk,

özv. **CSÓR JENŐNE**

elhunytakor fájdalommat részvétükkel
enyhíteni igyekeztek, meleg szívvvel mon-
dunk köszönetet. Édesanya csak egy le-
het, azt nem pótolja semmi.

CSÓR CSALAD

Vásároljunk a BAROSS SZÖVETSEG tagjainál:

<p>Hálók, ebédlők, kom- binált szobák, fizetési kedvezményrel</p> <p>Bertalanné kereszténybutorszálonban Vidékre árajánlatot küld BUDAPEST Rákóczi-ut 82. I.</p>	<p>Honvédelmi és állami alakulatok, valamint egyéb közületek és üzemek állandó szállí- tója</p> <p>Dán Adrián festéknagykereskedő cég BUDAPEST VIII. József körút 16. Telefon 131-259</p>	<p>Széke-üzlet!</p> <p>Ürmössy és Eördögh férfi- és női szövetek, selyem, vászon Budapest IV. Petöfi Sándor-u. 3 szám udvarban</p>	<p>Csery Gyula szücsmester fohercegi udvari szállító. I. Bástyasétány 2 Szörmebundák ezüst- és kékrórák nercek, alakítások olcsó árak.</p>	<p>Bodnár szücs Bundák, rókák, alaki- tások modell szerint Budapest IV., Párisi-u. 2 Telefon: 181-37</p>	<p>Fáth harisnya, kesztyű BUDAPEST, IV. Ferenciek tere 2. sz.</p>
<p>Novák női kalap üzlet árban, minőségben, izlésben vezet. BUDAPEST Rákóczi-ut 1.</p>	<p>Nyeste Mihály aranykoszorús cipészemester Budapest IV., Duna-u. 6 (Váci-utca sarok. Kloitild palota). Cipő különleges- ségek, vadász, tisztai csiz- mák. Ortopéd cipőket a legjobb kivitelben készít beteg és fájos lábakra. Telefon: 180-147</p>	<p>Bundát szőrmét POREMA szücsből BUDAPEST IV. Károly-körút 28. Telefon</p>	<p>SEES SCHMIDT SZIGETI SZÉL SPORTFELSZERE- LÉSEK SZAKÜZLETE V. SZÉKELYVÁROSI UTCA 16.</p>	<p>Bundák, ezüstrókák Nagy választék! Olcsó árak! Katzer Árpád szücsmester, udv. szállító BUDAPEST VI. Nagymező utca 25</p>	<p>Kappel I r ó g é p Geha Sokszorosító gép vezérképrisélete Ifj. Horváth László BUDAPEST VII. Wesselényi-utca 49</p>
<p>RADNICS ALAJOS Asztalos, butorkereskedő Budapest VI., Király u. 84 Üzem: IX. Kézits-u. 1. Telefon: 222-767 Saját készítmény: Modern kony- habutorok, előszoba- és hall- berendezés, kárpitosaru, reka- mier, szőnyeg, matrac, eseléd- szoba butor. — Nagy választék! Olcsó árak! Kedvező fizetési feltételek!</p>	<p>Vászon, fehér- nemű, kelengye Mössmer cégnél IV., Váci-utca 1.</p>	<p>Sport és ruházat Wiva SPORT BUDAPEST IV. Tűrr-utca 7</p>	<p>SCHNEIDER Budapest IV. Régiposta-u. 12 Harisnya, uri-, női divat. Kötött áru, rövid áru</p>	<p>Magyar urak magyar ruháját Mohácsy készíti uzeum-krt. 11 sz. felelelet 4. Telefon 383-548</p>	

A nagyváradi Katolikus Legényegylet elő-
adása. Ma, vasárnap délután 6 órakor lesz a Le-
gényegylet diszeldadása a Szigligeti színházban.
Az ifjúság Losonczy Gábor rendező és Andrassi
Ede orsz. karnagy vezetésével hetek óta tartó
munkával készül arra, hogy a felszabadulás utá-
ni első nagyszabású ünnepségen fokozottab-
ban felkeltse városunk magyar társadalmának
érdeklődését az egyesület iránt, amely a hosszú
elnyomatás alatt ugyszólván az egyetlen alkalmat
nyújtotta a kereskedő és iparos ifjúságnak a
magyar öntudat ápolására. Mindenki előtt ismer-
tetes az egyesület ezirányú munkája és az üldö-
zések is, amelyeket ezért szenvedett. Ezért kéri
az egyesület vezetősége és ifjúsága városunk ma-
gyarjait, hogy az új élt kialakításánál legyenek
tekintettel a Legényegyletre is, hogy megkezdett
munkáját sikeresen folytathassa. A tiszta jövede-
lem a felépítendő iparos tanoncotthon céljait
szolgálja. Jegyek elővételben kaphatók az egy-
let rendezőinél, vasárnap délelőttől pedig a színház
pénztáránál.

Áruházamat

magyar gyártmányú ujdonságokkal újból
felszereltem, melyek megtekintésére a nagy-
érdemű vevőközönséget ezuton tisztelettel
meghivom.

Czillér Imre

* **Gazdák Biztosító Szövetkezete** ez a régi,
szintiszta magyar és az ország egyik legnagyobb,
állami érdekeltségű biztosító intézete megnyitotta
Nagyváradon, Bihar vármegye részére Vezér-
képviselői irodáját, Szilágyi Dezső-utca 6.
szám alatt, a Katolikus Kőr székházában. A Vezér-
képviselőség vezetője Klobusiczky Tibor ur. A
Gazdák Biztosító Szövetkezete minden biztosítási
ügyben a közönség rendelkezésére áll, előnyös
díj és feltételek mellett.

Felhívás a borbély és fodrász iparosokhoz.
November 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a
város területén üzlettel bíró borbély és fodrász
iparosok jelenjenek meg az ipartestület földszinti
nagytermében, a katonai parancsnokság rende-
lének átvételére véget. Ipartestületi elnök.

Tudomására hozzuk a város területén lakó
önálló borbély és fodrász mestereknek, hogy a
november havi petroleum, benzín, denaturált
szesz és alkohol igénylésükre jogosító igazolvá-
nyokért az ipartestület helyiségében (Mezey Mi-
hály-utca 4. sz.) saját érdekében minél hama-
rabban jelentkezzenek. Ipartestület.

Az Erdélyi hölgy-
közönséget szeretettel
várja

Zsubory Nelly
ruhaszálonja
Budapest, IV. Bécsi-u. 5

Olajfestmények

**Hoffmann
Ferencz**

Budapest IV. Károly krt. 28
(Közp. Városház)

Már csak

egy nap választ el

attól a nagy társadalmi eseménytől, melyre he-
tek óta lázas izgalommal készül Nagyvárad hölgy-
társadalmá. Holnap, november 4-ikén este lesz a
Szigligeti Színházban a Női Ruhakészítők Ország-
os Szövetségének nagyszabású divatbemutatója
báró Gerliczy Istvánné védnökségével. A bemu-
tató keretében, mint már többször közöltük,
fellép **Fekete Pál**, a Magy. Kir. Operaház tagja,
a rádióból is jól ismert dalénekes, aki magyar
nótákkal és legújabb dalokkal szerepel az est
műsorán. A bevezetőt **Gerliczy Ila** bárónő mondja.
Külön ki kell emelnünk, hogy az est keretében
nemesek ruhák, hanem kalapok is bemutatásra
kerülnek.

Azon túl, hogy ez az est rendkívüli látványos-
ságot és kellemes szórakozást ígér, a divat-
bemutató magyar és emberi kötelességet is jelent
azokkal szemben, akikhez nem volt olyan ke-
gyes a Gondviselés, hogy otthonukkal, házukkal,
városukkal, falujukkal s a megszokott, szeretett
ősi röggel együtt visszatérhessenek az anyaország
kebelére. Mindnyájunk szent kötelessége, hogy
menekült magyar testvéreinken képességeinkhez
mértén segítsünk. S mennyivel könnyebb ez a se-
gítés, ha egy kellemes, szórakoztató, gondot és
hajót feleltető est keretében rohatjuk le ezt a cse-
kély adónkat.

Mindazok, akik ma még nem szánták el magu-
kat a divatbemutaton való megjelenésre, gondol-
janak arra, hogy filléreikkel, amelyeket ott be-
fizetnek, menekült magyar testvéreinken segíte-
nek.

A rendezőség ezúton is közli, hogy meghívókat
csupán azért bocsátottak ki, hogy ezezt is növel-
jék a jótékony célú est jövedelmét. Ez azonban
nem jelenti azt, hogy meghívó nélkül nem le-
hetne belépni.

Tehát: a vizontlátásra holnap, hétfőn este a
Szigligeti Színházban!

Magyar Nemzeti Bank.

Hirdetmény

A 7.250/1940. M. E. sz. kormányrendelet értel-
mében a visszacsatolt keleti és erdélyi országré-
szeken székhellyel bíró vállalatoknak, jogi szemé-
lyeknek és az ott lakó természetes személyek-
nek külföldi fizetési eszközeiket, aranykészletü-
ket, külföldi követeléseiket, román adós által ki-
bocsátott értékpapírjaikat (részvények, zálogleve-
lek, államadóssági és más kötvények), Romániá-
ban levő ingatlanaikat és vállalataikat, ill. román-
iai vállalat vagyonában fennálló részesedéseit,
külföldi tartozásaikat, valamint a kezelésük-
ben, bérletükben, haszonbérletükben levő, Romániá-
ban lakó tulajdonos ingatlanait 1940. évi no-
vember hó 30-ig a Magyar Nemzeti Bank által
rendelkezésre bocsátott nyomtatványokon be-
 kell jelenteniök.

A Magyar Nemzeti Bank magyar, román és
német nyelven „Tájékoztató”-t bocsátott ki, amely
pontos és részletes felvilágosítást nyújt arról, hogy
kinek mit és hogyan kell bejelentenie. A „Tájékoztató”-k,
valamint a nyomtatványok, amelyeken a bejelentést
meg kell tenni, a Magyar Nemzeti Bank alább felsorolt
kirendeltségeinél, valamint az ugyancsak alább felsorolt
postahivataloknál díjmentesen kaphatók.
Budapest, 1940. évi október hó 31-én.

Magyar Nemzeti Bank.

A Magyar Nemzeti Bank erdélyi kirendeltségei: Beszterce, Csíkszereda, Dés, Kolozsvár, Marosvásárhely, Maramarosziget, Nagyvárad, Sepsiszentgyörgy, Szatmárnémeti, Székelyudvarhely, Szilágysomlyó, Zilah.

Megbizott postahivatalok: Avasfelsőfalva, Banffyahunyad, Bárdfalva, Barót, Berettyószéplak, Bethlen, Borgobeszerce, Borsá, Buza, Csíkszentdomokos, Ditró, Elesd, Erdőd, Erdőszentgyörgy, Erminályfalva, Felsőbánya, Felsővisó, Gelence, Gödemesterháza, Gyalu, Gyergyóalfalu, Gyergyó-
békás, Gyergyószentmiklós, Gyergyótölgyes, Gyimesbük, Izaszacsal, Kapnikbánya, Kézdivásárhely, Kibéd, Kolozs, Korond, Kovászna I, Körösfeketető, Kraszna, Krasznabétek, Lővéte, Magyarláros, Magyaró, Magyarzsombó, Margitta, Maroshévíz, Mezőbánd, Nagybánya, Nagybaród, Nagylőve, Nagykároly, Nagysomkut, Nagyszalonta, Nagytarna, Naszód, Nyáradremete, Oláhszentgyörgy, Óradna, Parajd, Sárkőz, Sarmaság, Sepsibükszád, Szalárd, Szamosújvár, Szaniszló, Szászlekenca, Szászrégen, Szék, Székelyhid, Székelykeresztúr, Szépvíz, Szilágycseh, Szinerváralja, Szurdok, Tasnád, Teke, Telcs, Turterebes, Tusnád, Uzon, Zágón, Zetelaka, Zsibó.

Megjöttek
a híres pesti cigányok

Kóczé Laci zenekara játszik a „Kispipában”

Tilos a tűzifának a katonai köz- igazgatás területéről való ki- szállítása

Nagyvárad thjf. város katonai parancsnok-
sága 1940. kat. sz. alatt a következő hird-
etményt adta ki:

Az összes érdekelt fatermelő cégek és tüzi-
fakereskedők tudomásra hozom, hogy kemény
tűzifának a katonai közigazgatás alatt álló ter-
ületről az anyaországba való kiszállítása tilos.

Jelen rendelet ellen vétőkkel szemben a
legszigorubb eljárást fogom alkalmazni.

Nagyvárad, 1940. november 2.

Katonai parancsnok távol
Vitéz Asbóth százados s. k.
város katonai parancsnok h.

Motorosok figyelmébe!

Legújabb N. S. U. motorkegypárok meg-
érkeztek. Alkatrészek állandóan raktáron.
Kedvező részletfizetési feltételek.

Biharmegyei képviselő:

Bodor László

rádió és műszaki szaküzlete
Nagyvárad, Szent László tér 1

Emlékezzünk...

1916. október 31. Október 31-én különösen ki-
tűnt vitézségével és önfeláldozó háterságával
Gala János volt békéscsaba: 101. közös gyalog-
ezredbeli tartalékos főhadnagy, a Brody környé-
ki Ozjerki-től délre végrehajtott ellentámadás al-
kalmával.

Gala az ellenség által elfoglalt előőrs álláso-
kat öt emberével erélyesen megrohanta és ma-
kacs kézigranát és nehéz közelethez után el-
döntölte.

Vitézségéért a bronz katonai érdeméremet
kapta.

1915. november 1. Ezen a napon Kovács
Dezső a volt kolozsvári 21. honvédgyalogezred

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

hadapródja Siemikowcenél vívott éjjeli harcban
századával mintegy 10 házat rohamozott meg s
200 orosz foglyul ejtett. Másnap, mint az önként
jelentkezett járőr parancsnoka, a legnagyobb
gyalogsági tűzben a falu templomáig nyomult
előre és az ellenségről megbízható jelentést ho-
zott. November 4-én a lövészárk harcban tünt
ki nagy lélekjelenlétével, midőn egy ellenséges
kézigranát emberei közé esett, azt villámgyorsan
visszadobta és így az, az ellenségnél robbant fel.
Lélekjelenlétével embereit fellelkesítve az ellen-
sége vetette magát és ez alkalommal is 200 em-
bert fogott el. Ezen fegyvertényéért az arany vi-
tészégi éremmel tüntették ki.

1914. november 2. Mérai János, a volt nagy-
várad: 4. honvédgyalogezred törzsmestere a
hadjárat megindulása óta, megszakítás nélkül az
ezred minden nagyobb ütközetében kitüntette
magát. A beszki ütközetben főhadnagya megse-
besülése után századának parancsnokságát átvé-
ve, a századot a bekerítés veszélyétől ügyes ve-
zetéssel megmentette, majd később a kispolányi
ütközetben egy magaslat elleni támadás alkal-
mával, a tisztek eleste, illetve megsebesülése
után kb. 400 főnyi legénység fölött a parancs-
nokságot átvéve, reggeltől késő estig a legerősebb
ellenséges tűzben a visszavonulási parancs érke-
zéig kitartott.

A jasionkai ütközetnél, midőn ezredét óriási
tulerők körülzárták s már az ezrednek legna-
gyobb részét az ellenség elfogta, merészen töh-
bedmagával az orosz gyűrűből kitört.

Mérai János törzsmester kimagaslóan hős
magatartásáért az arany vitézségi éremet kapta.

Dorian Filmszínház Fekete gyémántok

Jókai Mór világhírű
regénye filmen:

Szereplők: Szelezky Zita, Jávör Pál, Törzs Jenő, Csontos Gy., Greguss
Zoltán, Kőpeczi-Boocz Lajos, Rózsahegyi Kálmán, Mály Gerő,
Berend István. — Legújabb világhíradók

Jobbat szív,

kevesebbet költ, ha

Senator

papirba sodor, vagy tölt!

Halottak napja a váradi temetőben

Magyar hősök tisztelgése a hősök temetőjében

Nagyvárad. Saját tud. Mindenszentek ün-
nepe az idén, huszonkét évi komor év nyomott
hangulat után, pompázatosabb volt, mint bár-
mikor. Mintha a bárányfelhős égbolt is szába-
dabban nézte volna az erdélyi magyar teme-
tőket, amelyekben sok hős, sok magyar martir-
pihen. Nagyváradon is szép őszi idő virradt
Mindenszentek ünnepére s már kora délelőtt
százával igyekeztek a váradiak a temetőbe,
hogy feldíszítsék hozzátartozóik sírjait. Dél-
utánra mind a két nagy temető kivirágoso-
dott. Sok koszorún magyar nemzeti színű sza-
lagot is lehetett látni. Estére előkerültek azok
a régi temetői lámpák is, amiket két évtize-

den át őriztek pincékben, padlásokon s a sötét-
ség beálltával megszínésedett a két nagy temető
a magyar színű lámpákban lobogó gyertyák fé-
nyétől.

Az idén tisztelgtek huszonkét év után
először ismét magyar katonák a hősök váradi
sírjai előtt, ahol a koraesti órákban a katona-
zenekar gyászindulókkal áldozott, a magyar hős-
ök emlékének.

Nagyon sok nagyvárad: származású köz-
életi férfi is hazaérkezett Mindenszentek ün-
nepére, hogy Nagyváradon nyugvó kedveseik sír-
jára oly hosszú idő után koszorút helyezze-
nek. Így Nagyváradon volt dr. Hlatky Endre
kolozsvári kormánybiztos és dr. Bary Zoltán
budapesti főügyész is, akik már el is utaztak
innen.

A nagyvárad: írók és újságírók is felke-
resték a temetőben nyugvó írók és újságírók
sírjait s a Szigligeti Társaság kandallábereket
gyűjtött Karácsonyi János, Iványi Ödön, Szűcs
Dezső, Körössy Zoltán és Hönigberger József
sírjainál.

Józsa Lajos és Solák Sándor, a hősi halált
halt polgárőrök sírjánál Arvay Árpád volt pol-
gárőrparancsnok, országgyűlési képviselő mon-
dott beszédet. Megjelentek Tasnády András tart.
főhadnagy vezetésével a polgárőrök, a fronthar-
cosok és a város is koszorút helyezett el a hősi
halált halt polgárőrök sírján.

A nagyvárad: hívatásos és önkéntes tűzoltó,
testület tagjai is kivonultak a temetőbe és
úgy az olasz, mint a Rulikovszky-uti temető-
ben díszőrséget állítottak egykori parancsno-
kaik: Mezey Mihály és Grácz Lajos sírjainál
s koszorút helyeztek el azokon. A síroknál dr.
Nyuli Lajos békési tűzoltóparancsnok mondott
emlékbeszédet. A nagyvárad: önkéntes tűzoltó-
testület Lőrinczy Győző önkéntes tűzoltó alpa-
rancsnok vezetésével vett részt a kegyeletes ki-
vonuláson és tisztelgésen és ugyancsak Lőrinczy
Győző alparancsnok helyezte el az önkéntes és
a volt bajtársak koszorúját. A síremlékeknel
a nagyvárad: önkéntes tűzoltótestület zenekara
Szathmáry Endre karnagy vezényletével gyász-
indulókat játszott. Ezután a polgárőr hősihalot-
tak sírjánál és a Hősök temetőjében is tisztel-
gett a tűzoltóság és a zenekar az ünnepség
végén gyászindulókat és a Himnusz: játszott.

Budapesti bevásárlási források:

<p>Elegáns fiúk ruhásboltja EDELMANN Budapest Kamer Mayer Károly-utca 2</p>	<p>BOROS Baross-tér egyenruházat Tüzoltó, katona, vasutas és intézeti ruhák, sapkák és felszerelések. Kérjen árajánlatot!</p>	<p><i>Heller Frigyes</i> Női kalap. Szabott árak! Budapest VII., Csányi-utca 12 szám. Tel. 145, 645 Nagyban és kicsinyben</p>	<p>Legrégibb és megbízható-nak elismert gyermekruha-üzlet Becker Károly Budapest, IV. Váci-u. 2. Alapított: 1840 Telefonszám: 182-749</p>	<p>Rövidáruk, csipke, szalag, paszomány, gomb- és tű-árak nagybani bevásárlási helye Somló Bernát V. ker. Sas-utca 1 félemelet</p>
<p>Női divatáruk szabókellékek Lukács IV. Bécsi-utca 2.</p>	<p>Bel és külföldi írások, képeslevelezőlapok, falvédő, szék-repnyepapír, papírszönyeg, karácsonyfadíszek, kosaras és zsebnaptárak, iskolaszerek stb. leg-olesobb nagybani beszerzési forrása: Neumann Márton Modern Képeslevelezőlapkiadó Papír és írások kft. Budapest VII., Klauzál-tér 13 Telefon 227-652</p>	<p>Márkás Rádió, Gramofon természetesen MARKUS-tól Budapest, Rákóczi-ut 49 Telefon: 144-801. Csere! Rézlet! Alkalmi vétel!</p>	<p>SMART PERFUMERY illatszer és kozmetikai különleges- ségek BUDAPEST, Bécsi-utca 9</p>	<p>Zobel HARISNYA BUDAPEST IV. Petőfi Sándor-u. 2. átjáróban. Telefon 386-613. VI. Teréz-körút 34. Dessewffy-utca sark. — Telefon 327-966</p>

Az Egyesült Női Tábor műsoros divatbemutatója Biharkeresztesen

Biharkeresztes. Saját tud. A maga nemében páratlan, műsoros ruhabemutatóestélyt tartott Biharkeresztesen a Református Nőegylet rendezésében az Egyesült Női Tábor, amely mint közüdomású, Keresztes-Fischer belügyminiszter feleségének védnökségével és vezetésével működik. Örömmünnepet jelentett ez az estély a volt trianoni határszél magyarsága számára s hosszú kocsisorok vitték az estélyre a felszabadult Bihar megyéből is az érdeklődő, lelkesedéssel telt közönséget. A megjelent közönség zsúfolásig megtöltötte a Református Kulturház nagytermét, ahonnan igen sokan ki is szorultak.

A nagyszerű műsoros est bevezetőjéül dr. Jákóné Krepuska Zsuzsa főtájkár ismertette az egyesület célkitűzéseit. A nagyváradi származású Mezei-né Katona Ilona írónő, az Egyesült Női Tábor sajtó szakosztályának elnöke olvasott fel nagy sikerrel történelmi regényéből. Vörös Sári-ka ének-művész-nő cigányzene kísérettel régi magyar dalokat adott elő. E műsorszámok között három csoportban vonultak fel a gyönyörű, magyarruhás hölgyek, dr. Szalai Lászlóné és Dzurik

SEMLER J.

m. kir. udvari szállító

Szövet és selyemkülönlegességek
Budapest, V. Deák Ferenc-utca 12
Alapított 1850-ben

NYILTTÉR*

* E rovatban közlöttékért nem vállalunk felelősséget

Felhívás

Felhívom a volt *Matescu-féle uradalom* (Körösgégyén) összes *hitelezőit*, valamint akiknek fenti uradalommal kötött szerződés alapján bármilyen igényük van, hogy azt nyolc napon belül a körösgégyényi vagyonkezelősnél jelent-
sék be. A határidőn túli igénybejelentés nem vétetik figyelembe.

SPORT

Vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel játszó-
k le az erzsébetligeti pályán a Kolping—Török-
vés II. alkerületi bajnoki mérkőzésüket.

Budapestől jelentik. Mindenszentek napján
teljs fordulót játszottak le az NB-ben. Meglepetést
ezúttal Szeged szolgáltatta. A félelmes Diósgyőrt
saját otthonában gólzáppal intézte el a feltámadt
Cseh II. vezérlete alatt.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ferencváros—Szolnok 4:0 (2:0).

Újpest—BSzKRT 3:2 (2:2).

Kispest—Törökvés 3:0 (2:0).

Elektromos—Gamma 3:2 (3:1).

Szeged—DiMAVAG 5:1 (2:1).

SalBTC—Haladás 4:0 (0:0).

Tokod—WMFC 3:3 (2:1).

Vasárnap ismét teljes forduló. Ekkor kerül
sor az Újpest—Ferencváros rangadóra.

„Hol lakjunk, hol szórakozzunk“ Budapestben

Belvárosi Cafe
Restaurant és bár
a belváros központjában politikai és
közgazdasági nagyságok törzskávé-
háza. **A bárban Szabó Kálmán**
európai hírű jazztríoja.
BUDAPEST, Apponyi-ter Klotild palota

Hangli söröző,
erdélyi ételkülönlegességek
Hangli Kioszkban
szórakoztató műsor. Rácz Vaii
felléptével.
Budapest, Vigadó-tér

A KAKUK-ban
hangulatos esték.
Legjobb konyha, kitűnő ci-
gány, állami borok.
BUDAPEST I., Attila-körút 22.
Telefon: 150-769

Ida iparművész-nő vezetésével. Az első csoportban
az egyszerűbb háztartásokban és hivatalokban is
hordható magyaros ruhákat mutatták be, a más-
odik csoportban a kosztümök, strand és korcsolya-
ruhák, pongyolák és komplék, a harmadikban
pedig az estély ruhák álomsodáit vonultatták
fel. Felejthetetlen élményt jelentett mindenki
számára ez az estély, amely egyrészt a magyar
házigyártmányú szőttes és kézimunkaruhák nép-
szerűsítését és megkedveltetését célozta. Helye-
sen fejtegette dr. Szalai Lászlóné a ruhabemutató
ismertetésében azt, hogy a magyar ruha mind-
dig úgy élt a magyar nép képzeletében, mint va-
lami drága, elérhetetlen s nem is praktikus ruha.

Ezen a ruhabemutatón mindenki láthatta,
hogy bétkőznapi is viselhetünk magyaros ruhát
— s a legszerényebb nő ruhatárát is gazdagíthat-
ja egy-egy szép, bár szerény magyar ruha.

A biharkeresztes magyar ruhabemutató a
legfényesebb siker jegyében zajlott le s ezen az
unnepeles estélyen adta át az Egyesült Női Tá-
bor kiküldöttinek jelenlétében Boda Ferenc, a re-
formátus egyház új lelkesze Szigethy Jolán pos-
tamesternek, a Református Nőegylet elnöké-
nek a belügyminiszter ur dicséret elismerését is.

MOSZKVA-BAN MÁR SZÁNKÓZNAK.
Moszkvából jelentik: Oroszországban, legalább
is Moszkvától észak felé félre fordult az idő-
járás. Néhány nap óta állandóan havazik és
egyes városokban már meglehetősen magasán
áll az utcákon a hó. Moszkvában már megin-
dult a szánkóközlekedés. (K. H.)

Öskeresztény géptechnikust,

25—35 év között, lehetőleg német nyelvismerettel,
eladásra és vevőlatogatásra, **azonnali belépésre**
keresünk. Kézrel írott ajánlatokat a fizetési igé-
nyek megjelölése és életrajz csatolása mellett
„Elektromágnes” jelére a Központi Hirdető Iro-
dába (IV., Váci-utca 1/3.) kérünk.

Keresztény szülők figyelmébe!

Iskolai tankönyveket és írásokat
olesó árban beszerezhetik a
Nemzeti könyv- és papirkereskedésben
Krausz István Nagyvárad, Rákóczi-ut 9

Modern arcápolás, különle-
ges estélyi kikészítés. Tartós szem-
pilla festés.

Biró kozmetikában

Rimanóczy-utca 7.
Mérsékelt árak. — Tanítvány kiképzés
Telefon: 23-30

Tudnivalók a kolozsvári m. kir. gazdasági akadémiára való felvételtől

A kolozsvári magyar királyi gazdasági akadémián az 1940-41. tanév első félévére szóló beiratkozások határideje, 1940. évi november hó 4-12-ig. Az előadások kezdete november 18. A beiratkozni kívánó hallgatók kötelesek magukkal hozni az előtanulmányaikat igazoló iskolai bizonyítványt (középiskolai, felsőkereskedelmi, mezőgazdasági, középiskolai érettségi, vagy közép-fokú gazdasági tanintézetben szerzett mezőgazdasági képesítő bizonyítványt), illetőleg lecke-könyvet és születési anyakönyvi kivonatot. Ha a felvétel alapjául szolgáló tanulmányi bizonyítvány hat hónapnál régebb keletű, a kifogástalan erkölcsi magaviselet egy hónapon belül kiállított erkölcsi bizonyítvánnyal igazolandó. A beiratkozáskor fizetendő a tandíj és egyéb felvételi díjak, melyeknek összege a visszatért erdélyrészi hallgatók számára kedvezményesen lesz megállapítva. Minden már hallgató az akadémiákra előírt teljes tandíjat (félévenként 80 pengő) és egyéb felvételi díjak fejében körülbelül 34 pengőt fizet. A tandíjmentesség iránti kérvények a beiratkozás alkalmával az akadémia tanári karához címezve nyújtandók be. Azok a beiratkozásra jelentkező hallgatók, akik valamely oknál fogva fenti okmányokat nem tudják bemutatni, vagy akik a pótlóérték letenni nem tudták, kivételesen ideiglenesen lesznek beírva, végleges helyzetük a hiányok pótlása után lesz megállapítva. A hallgatók elszállásolására és ételmezésére megfelelően felszerelt és berendezett internátus és menza szolgál, melyek igen kedvezményesen áron vehetők igénybe. Az internátust igénybevevő hallgatók ágyneműről gondoskodjanak (párna, paplan, huzatok.) Az ünnepélyes megnyitás időpontja a beiratkozás alkalmával tudható meg.

Frenczel Sándor üvegcsiszolda

Tábla-üveg nagy raktár
Épület üvegezés
Képkerekezés

Nagyvárad, Szt.-János utca 44
Telefon: 19-13

Árlejtési hirdetmény

Tekintettel arra, hogy Biharvármegye és Nagyvárad thj. város Zöldkereszt Egészségvédelmi Szolgálatának Központi Igazgatósága az egészségházak részére szükséges tűzifa beszerzésére folyó hó 17-én hirdett árlejtése eredménytelenül végződött, ezúton másodízben hirdeti árlejtést.

10 vagon á 10 tonna I. oszt. minőségű bükkszer, vagy gyertyán hasáb tűzifa szállítására.

Az árlejtésen résztvevő kereskedők vagy termelők zárt borítékban tett ajánlataikat írásban legkésőbb folyó évi november hó 10-ig délelőtt 12 óráig a vármegyei tiszli főorvosi hivatalba nyújtásuk be. Az ajánlott összeg 5 százaléka óvadékképpen a városi főpénztárnál letétbe helyezendő, amely óvadék a szállítás odaállításánál 10%-ra egészítendő ki.

Nagyvárad, 1940. október 31.

Dr. Tóth Ernő,

vmi. Zöldkereszt Egészségvédelmi
szolgálat igazgatója.

Vigyázat!

A DARMOL hashajtót utána-
zák. Ügyeljen, mert minden
tablettán a „DARMOL”
szónak és I alakú bevágás-
nak kell lenni. Kimondottan
eredeti csomagban kérje.

DARMOL

A nagyváradai mozgóképs- színházak mősora:

APOLLÓ: A MINISZTER BARÁTJA.

BELVÁROSI: HOTEL SACHER.

DÖRIAN: FEKETE GYÉMANTOK.

CUKOR és ZSIR

MEGTAKARITÁST jelent a 100. képes
VÁNCZA kincses receptkönyv.
Ingyen küldi a VÁNCZA-GYÁR
Budapest, 10-es. posta.

VÁNCZA

sütőpor

Szabályozták a tűzifa árát

A honvédezerkar rendelete

A Magyar Szent Koronához visszacsatolt keleti és erdélyi országrész területén a tűzifa legmagasabb árát a következőképpen állapítom meg:

10.000 kg. ára pengőben az alább felsorolt választék szerint:

bükk és gyertyán	— — — — —	350
cser, tölgy, kőris	— — — — —	330
akác	— — — — —	340
egyéb keményfa	— — — — —	320
fenyő	— — — — —	320
lágylombfa	— — — — —	295
hántolt fa	— — — — —	350

hasáb és tuskó dorong vékony

hasáb	350	335	310
és tuskó dorong	330	315	290
	340	325	290
	320	305	275
	320	295	
	295	275	

A megjelölt árakban a forgalmi adó és egyéb közterhek benne foglaltatnak.

A felszámítható legmagasabb feladóállomási árát úgy kell kiszámítani, hogy az előző pontban meghatározott árakból le kell vonni 5.40 P budapesti közvetvámot, valamint a hazai tűzifára a feladóállomástól (II. rész. 6. pontjában) felsorolt, budapesti pályaudvarokra érvényes 15 tonna díjtétel alapján 10.000 kg-ra eső fuvarköltséget.

Ha az áru átadása nem feladóállomáson, vasuti kocsiba berakva történik, a fenti árakból levonásba kell hozni azt az összeget, ami az árukban a tényleges átadási helyéről a vasuti állomásra való szállításhoz a vasuti kocsiba való berakásig fuvar- és munkabér címén ténylegesen felmerült.

A felszámítható legmagasabb leadóállomási árát úgy kell megállapítani, hogy az előző pontban megjelölt feladóállomási árhoz hozzá kell adni a feladóállomástól a leadóállomáshoz felme-

rülő vasuti fuvarköltség és a leadóállomáson esetleg felmerülő közvetvám összegét.

A II. o. tűzifa legmagasabb ára a jelen rendelet szerint meghatározott I. o. tűzifa legmagasabb áránál 15 pengővel alacsonyabb.

2. §. Nagykereskedő árak. Aprítatlan tűzifának vagontételekben történő továbbadása esetén a nagykereskedő a fentebb meghatározott árakhoz 10.000 kgr-ként legfeljebb 15 pengőt számíthat hozzá. Ezt az összeget csak az a tűzifagyereskedő jogosult felszámítani, aki:

a) iparijogositvánnyal rendelkezik.
b) az eladott tűzifát nem maga termelte ki és közvetlenül a termelőtől saját számlára vásárolta és saját nevében adja el.

3. §. Telepes kereskedők árai. A tűzifagyereskedő telepről eladott tűzifáért felszámítható legmagasabb árát úgy kell kiszámítani, hogy az I. §-ban meghatározott legmagasabb leadóállomási árhoz legfeljebb a következő bruttó haszonösszeget szabad felszámítani:

Thj. és megyei város területén Nagy- és-kisközségekben
100 kg-ként fillérekben

	házhoz szállítva,		házhoz szállítva,	
	telepen v. raktárban	lakásba ill. pincébe ler.	telepen v. raktárban	lakásba ill. pincébe ler.
Aprítatlan tűzifa: (nem vagontétel)	75	100	70	90
Aprított tűzifa: 50 kg-nál nagyobb tételben	130	160	120	145
50 kg vagy ennél kisebb tételknél	160	190	150	175

Az a telepes kereskedő, aki a helyi piacon közvetlen fogyasztó részére (pék, ipari üzemek) vagontételben ad el aprítatlan tűzifát, a fenti kimutatásban telepen történt eladás esetére feltüntetett összeg helyett q-ként legfeljebb 30 fillért számíthat hozzá a legmagasabb leadóállomási árhoz. Közföldművelők (katonai alakulatok, MAV közhivatalok) tűzifa beszerzésénél, amennyiben a vétel mennyisége egy tételben 50 vagon meghalad, vagononként legfeljebb 15 pengő számítható fel.

4. §. A jelen rendeletben megállapított árak készpénzfizetés esetére érvényesek. Hitelben történő eladás esetén kamat, költség és kockázat címén havonként legfeljebb az előbbiekből meghatározott árak 1 százalékát szabad felszámítani. Tizenöt napon belül történő fizetés esetén az ügylet készpénzeladásnak számít.

5. §. Tekintettel arra, hogy a különböző be-

szerezési helyekről származó tűzifa leadóállomási ára a fenti szabályozás szerint ugyanabban a városban, vagy községben eltérő lehet, az érdekeltek kérésére az illetékes (vármegyei, járási, városi) katonai közigazgatás vezetője a jelen rendelet intézkedéseinek figyelembevételével egységes helyi eladási árakat állapíthat meg.

6. §. A tűzifaforgalomnak az árral összefüggő, itt nem szabályozott kérdéseire nézve az Ar ellenőrzés Országos Kormánybiztosa 10.100-1940. A. K. számú rendeletének (megjelent a Budapesti Közlöny 1940 június 7-i számában) a jelen rendeletben foglaltakkal nem ellentétes intézkedései irányadók.

7. §. Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.

A honvéd vezérkar főnöke rendeletképpel:

Vitéz Náray Antal, s. k.
ezredes, szállásmester.

„LUBÉ KÁVÉ”

* már itt is minden füszer és
csemege üzletben kapható.
„Kérje”

Iván vendéglő

Szent László-tér 2, Kishídfő mellett

Izletes konyha, kitűnő borok, elsőrangú zene,
figyelmessé kiszolgálás, előnyös árak.

Minden szombaton disznótoros vacsora

Arcábrándítások

Szavanként 10 fillér, állást keresőknek 25% kedvezmény

Allást keres

Perfekt

gépirónó 19 éves irodai gyakorlattal, öskeresztény, Arádról menekült azonnali elhelyezkedést keres. Címeket: Rudolf Mosse hirdetőirodába, Rákóczi-ut 13, kérem leadni. Telefon: 20-35.

Független

uriasszony jobb családnál állást keres. Feltétlenül megbízható, lelkiismeretes, vallásos nő. Címet a kiadóba kér.

Uridívat

szakmába öskeresztény fiatal ember elhelyezkedést keres. Telefon 16-72.

Keresztény

fiatal uriasszony kezdő minőségben, lehetőleg vidéki irodában, alkalmazást keres. Fodor Alice, Nagyvárad, Nilgesztelep, volt Sinaia-u. 29.

Keresztény

házhöz, főzni tudó mindenest ajánlkozik. Teleki-u. 32. Boros.

Szakképzett

könyvkötő és kéziaranyozó munkát keres. Cím: Nagy Ferenc, Lovass-utca 4. szám.

Öskeresztény

drogista elhelyezkedne illatszertárban vagy drogériában üzletvezetőnek vagy segédnek. Esetleg benősülés lehetséges. Cím: Drogistának, Budapest, VIII. ker. Kerepesi-ut 5. IV. fsz. 7.

Lakás

2 és 3 szobás

lakások kiadók, Lukács György-utcán. — Ertekezni dr Dévándi iroda. Telefon 24-94.

Kiadó

azonnalra 3 szobás modern utcai lakás balkonnal, 1. emelet, Rullkovszky-ut 22.

Garzon

lakást keresek központban (szoba, előszoba, fürdőszoba). Címet a kiadóhivatalba.

Nagyállomáshoz

közel három szobás, fürdőszobás magánház azonnal kiadó. Cím: volt Dimitrie Comşa 29

Központban

3 és 4 szobás modern lakás kiadó. Hitler Adolf-utca 15.

Modern

kétszobás, parkettes, fürdőszobás lakás olcsón kiadó. volt Lahovary-u. 12. Erdeklődni az udvarban.

3 szobás

komplett lakás parkirozott udvarban azonnalra kiadó. Sal Ferenc-u. 6. szám.

Kiadó

1 és 2 szobás lakások, vasuti állomás és villamos mellett, v. Balán-u. 5. Ház-mesternél.

Két

udvari szoba mellékhelyiséggel azonnalra kiadó. Akadémia-u. 4.

Kiadó

november 1-re 2 szoba, előszoba mosdóval W. C.-vel, orvosnak, ügyvédnek, Hitler Adolf-u. 7. szám.

4 szobás

uri lakás levő férfi téli kabát. Szacsavay-utca 60. szám.

Széles Sándor

faiskolájából (alsó Körös-oldal) vásároljon fagyvímölcsifákat. Megrendelhető: Bem-u. 13.

Kiadók

Gerliczy palotákban teljes komfortos 2, 3, 4 szobás földszinti és emeleti lakások Erdeklődni Horthy Miklósu-ut 30

Adás-vétel

Eladó

tollpohly új, Pável-u. 4. Parta

Rövid

keresztúros zongorát megvételre keresek. Címet a kiadóba

Művészi kivitelű tiszta gyapju

magyar perzsák

nagy választékban. Szőnyegjavítás, tisztítás székszerűen

Csekő

Telki-utca 56.

Egy

nagy Singer varrógép eladó. Halász-utca 4. szám.

Irógép

Jost-féle, jó karban olcsón eladó. Berkovits Ferenc-u. 66.

Eladó

Nagyipiacon bazár bódé Csordásné, Keskeny-u. 17. szám.

Eladó

1 darab négyszemélyes „Dodge” gyártmányú használt személy autó. Megtekinthet: Mátyás király-ut 62.

Eladó

egy jó állapotban levő fayence mosdó és fürdőkád kazánnal. Menház-u. 13.

Rózsaburgonya,

anyaországi 13. hopenhely 10 fillér írma makói hagyma, fokhagyma és fehér bab érkezett. — Időt és pénzt takarít meg, ha szükségletét telefonon vagy levelező lapon rendel meg, 50 kiojig 40 fillérért hazaszállítom. Jurcsák burgonya és terménykereskedő, — Nagyvárad, Nagypiac-tér. Telefon: 11-96.

Hálószoba butor

és varrógép eladó. Püspöki-ut 40.

Kölcsön

vagy megvételre keresek kézi vagy lóhajtásos szénaprést, Jánosok József, — Nagyvárad, Tolsztoj-u. 4. Részletes leírással levélben megkeresés.

Eladó

jókarban levő férfi téli kabát. Szacsavay-utca 60. szám.

Széles Sándor

faiskolájából (alsó Körös-oldal) vásároljon fagyvímölcsifákat. Megrendelhető: Bem-u. 13.

Eladó

konkurrensemmentes helyen Nagyváradon nagyforgalmu régi bevezetett vendéglő, mely áll 1 söntés, 1 vendégszoba, 1 nagy nyári fedett terasszal, 1xl szoba, konyha, speiz, külön 1 szoba, pince, 1100 m² méter területtel. Ára 10.000 pengő 300.000 lej. **Eladó és elcserélhető** még sok kisebb, nagyobb házak, szőlők és birtokok. Vekerdy Kálmán ingatlanforgalmi és kereskedelmi irodája, Nagyvárad, Széles-utca 28.

Juh

és tehénsajtot (gomolyát), vaját, legmagasabb napi árban átvesz Biró Turózeum, Nagyvárad, Kossuth Lajos-utca 9. szám.

200-300 darab

I. oszt. merinói anya juh eladó, vagy felesbe kiadó. Cím kiadóban.

JÖMENETELŰ

II. oszt. vendéglő, családi okok miatt azonnal eladó. Cím: Kossuth-utca 9.

8 hold

ingatlan központhoz közel hasznabérbe, v. felesbe kiadó. Kórház-utca 4.

LEGUJABB

magyar gyártmányok, uridívat újdonságok, fehérneműk, zsebkendők, nyakkendők, sálak, zefírek, puplin és dejalinek, — zokni, sportharisnyák, nadrág és soknitartók, esernyők — utazó cikkek, ing- és kézelőgombok. Bocskay-sapkák, nyakkendők, vitézkötések, zsinórozások, fehérneműk méret után is készülnek. Olcsó árak. **Czillér Imre Divatháza**

Különféle

Szemess tánciskolában új táncanfolyam nyílik. Beiratkozni minden este 7 órától az iskolában.

Kötött,

horgolt ágykabátok, gyermekruhák, fejkötők, sálak raktáron. Gyönyörűen javított szettet, stb-it, Harisnyatalpálás, szemszedés, kesztyűjavítás Bodánénál, Kossuth-u. 16. Kézimunkaüzlet.

1. Ingatlanok adásvétele. 2. Hosszulejárati ingatlankülcsönök.

3. Bármilyen üzleti tranzakciók eredményes közvetítése. Dr Klein Ingatlan- és Hiteliroda, Szalárdi-u. 20.

Hadiözvegy,

hadiárva, vagy hadirokkant kis tőkével jó üzlethez betársulhat. — Erdeklődni Beothy Ö. utca 2. iroda.

Betársulna,

üzletet átvenne öskeresztény üzletember 50.000 pengővel. Bármilyen üzletátadást létrehoz „Fekete” közvetítő iroda, Nagy Sándor-u. 4. (emeleten).

Nagyjövendelmű

Ruhatárak. Kenyérüzletek. Vendéglők. Bodegák kiadók. Székely, Magyar-u. 3.

CSIPKÉK,

csipkeszővetek ruhákra és függönyre, selyem és bársony szallagok, húzózárok (zippzárok) minden színben és hosszúságban, gomb újdonságok, — gallérok, rövidárak, szabókellékek, disztük, broschok, nyakékek, — kegytárgyak. — Olcsó, szabott árak. **Czillér Imre Divatházában.**

Pénzes társat

keresek vendéglőhöz, italmérési engedélyem biztosítva van. Rét-utca 13. Lukács.

Költözésre

alkalmas ládák és egyasztali tűzhely eladók. volt Goldis-utca 5-a.

Sehol sem rendelhet olyan olcsó pengő áron és olyan versenyen felül álló jó modern formafűzőt, csipőszorítót, melltartót, princessi, egészségi — alkalmi — és gyógyhaskötőket mint Kováts Sándorné fűzőspeciálisanál N-várad, Nilgesztelep, Sinaia 4

Iskola-

és gyermek ruhákat olcsón készít Magyar női divatszalon. Gyapainé, Pável-utca 7.

Autótulajdonosok, átutazók

bármilyen javítási munkálatokkal keresek fel a 20 éve fennálló, jó hírnévnek örvendő Reteg és Társai autójavító egyenáramú és autogen hegesztő üzemét. Nagyvárad, Erzsébet-u. 4.

ANYAORSZAG

legujabb termékei érkeztek. Női divatszövetek, intézeti egyenruha kelmék, női ruhaselyem újdonságok, — barchetek, fanelek, mosó árak, pizsama anyag különlegességek. Olcsó szabott árak. — **Czillér Imre Divatháza.**

INGATLANT

venni, eladni, cserélni akar, forduljon dr Simonyi ingatlanforgalmi irodához, Nagyvárad, Rákóczi-ut 2.

Akik

magánházat, bérházat vagy bármilyen ingatlant eladni, venni akarnak, forduljanak bizalommal Popovics irodához, Szent János-u. 6.

Elvállalom

Erdély részére gyárak és iparvállalatok képviselőjét, öskeresztény kereskedőt, Ackermann Péter, — Nagyvárad, Beothy Ödön-u. 76.

Női kosztümök

és kabátok készülnek a Bach szalonban, Nagyvárad, Szalárdi-utca 16. Előnyös árak! Legujabb szabás! Szép munka!

Ujság-makulatura

kapható a Magyar Lapok kiadóhivatalában.

Vendéglő,

szálloda bérbeadó kisebb városban. Berendezés vagy tőke szükséges. Bérösszeg 2700 pengő „Öskeresztény” jellegére a kiadóba.

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RT

Fő- és felelősszerkesztő: Felelős kiadó:

Dr Paál Árpád Dr Scheffler Ferenc
a Szent László-nyomdai igazgatója

**Ingatlant venni,
eladni, cserélni**

Dr. SIMONYI-nál

Rákóczi-ut 2. — Telefon: 14-00

KÉSZÜLT A SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KÖRFORGÓGÉPÉN, NA GYVÁRAD, SZILÁGYI DEZSÓ-UTCA 5. SZ.